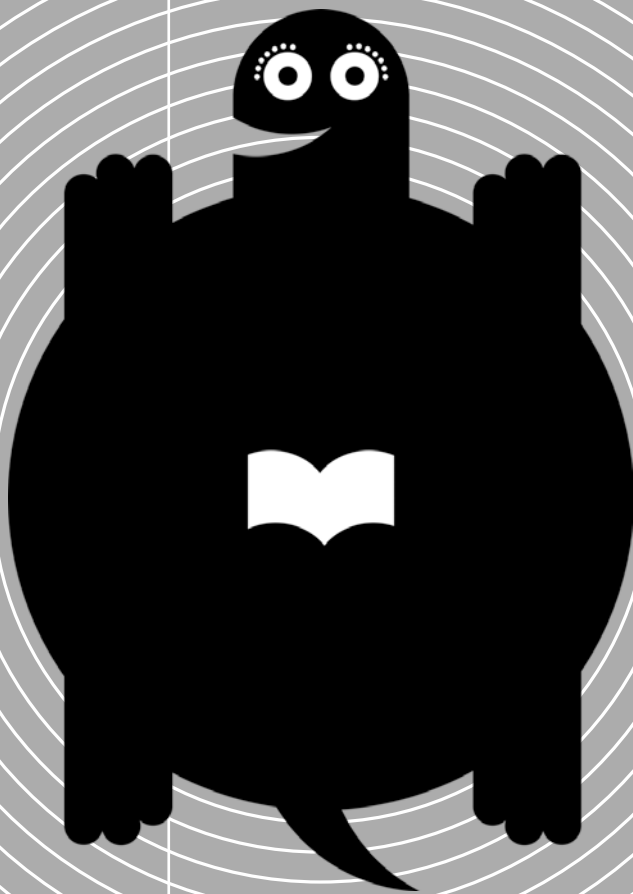

فهرست
لاک پشت پرنده

اصول و شیوه‌ی انتخاب

«فهرست لاک پشت پرنده» مجموعه‌ای از کتاب‌هایی است که به ضمیمه‌ی پژوهشنامه ادبیات کودک، در هر فصل، برای کودکان و نوجوانان به خانواده‌ها، کتابداران، مربیان، مدارس و کتاب‌فروشان پیشنهاد می‌شود. در این بخش گروهی از کارشناسان، منتقدان و نویسندگان پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان به بررسی کتاب‌های منتشرشده‌ی هر فصل در زمینه‌های ادبیات، کتاب‌های تصویری و علوم انسانی می‌پردازند و آثاری را که قابلیت راهیابی به فهرست دارند معرفی می‌کنند. کتاب‌های پیشنهادی از نظر این گروه نسبت به دیگر آثار آن فصل برجسته‌تر بوده و عناصری دارند که آن‌ها را متمایز و شایسته‌ی پیشنهاد می‌سازد.

اعضای داوری فهرست لاک پشت پرنده:

معصومه انصاریان، لاله جعفری، شکوه حاجی‌نصرالله، شیوا حریری، شادی خوشکار، حسین شیخ‌الاسلامی، گیسو فغفوری، حدیث لزرغلامی، مریم محمدخانی، رویا مکتبی، ربابه میرغیائی و سید مهدی یوسفی.

اصول و شیوه‌ی انتخاب فهرست:

۱. این فهرست در سه بخش تنظیم می‌شود: راه‌یافته به فهرست، کتاب‌های خوب و کتاب‌های عالی.

۲. با این‌که تمرکز این بخش بر داستان و شعر (تألیف و ترجمه) و کتاب‌های تصویری است، اما گاهی کتاب‌هایی در حوزه‌ی علوم انسانی به چاپ می‌رسند که قابل چشم‌پوشی نیستند. سعی بر این است که کتاب‌های برجسته‌ی علوم انسانی نیز تا حد امکان در این فهرست معرفی شوند.

۳. کتاب‌ها به پیشنهاد دست کم دو نفر به فهرست راه می‌یابند، اما برای این‌که جزو عالی‌ها و خوب‌ها قرار بگیرند باید به تأیید اکثریت اعضای داوری نیز برسند.

۴. نویسندگان و منتقدانی که در یک مؤسسه‌های انتشاراتی مشغول به فعالیت هستند نمی‌توانند کتاب‌های آن مؤسسه را پیشنهاد یا معرفی کنند.

۵. نویسندگان دیگر، بیرون از گروه داوری، هم می‌توانند در پیشنهاد کتاب و نوشتن معرفی‌نامه‌ی کتاب‌ها با گروه داوری همکاری کنند.

۶. اگر اعضای گروه داوری کتابی چاپ و منتشر کرده‌اند که به پیشنهاد یکی از منتقدان بیرون از گروه داوری و با تأیید اکثریت داوران شایستگی راه‌یابی به فهرست‌ها را دارد معرفی آن اثر به فردی خارج از اعضای داوری واگذار می‌شود. هم‌چنین این آثار توسط اعضای داوری رتبه‌بندی نشده و در بخش جداگانه‌ای از فهرست معرفی می‌شوند.

۷. در هر شماره از پژوهشنامه کتاب‌های یک فصل بررسی و از میان آن‌ها کتاب‌هایی پیشنهاد می‌شوند. فصل مورد بررسی در اول این بخش قید خواهد شد.

۸. فهرست اولیه‌ی کتاب‌ها بر اساس آمار مؤسسه‌خانه‌ی کتاب تهیه خواهد شد. چنان‌چه کتابی از هر فصل در این فهرست نیامده باشد، یا به هر دلیلی از چشم داوران برکنار مانده باشد، در فصل بعدی بررسی خواهد شد.

۹. برای داوری کتاب‌های تصویری، که بیش‌تر از متن به تصویر متکی‌اند، از منتقدان تصویرگری بیرون از اعضای داوری اولیه‌ی لاک‌پشت پرنده کمک گرفته می‌شود.

۱۰. پژوهشنامه در نظر دارد هر سال به بهترین کتاب‌های کودک و نوجوان در زمینه‌ی ادبیات کتاب‌های تصویری و علوم انسانی نشان‌های طلایی و نقره‌ای اهدا کند. ناشران می‌توانند این نشان را روی جلد کتاب‌هایشان درج کنند.

نامزدهای اولیه‌ی این جایزه از مجموع فهرست‌های چهار شماره (یک سال) انتخاب خواهند شد. کتاب‌هایی که موفق به دریافت درجه‌ی عالی شوند نامزدهای اولیه‌ی دریافت نشان طلایی و نقره‌ای لاک‌پشت پرنده خواهند شد، اما داوران یک بار دیگر تمام کتاب‌های منتشر شده در سال را مرور خواهند کرد تا کتابی که شایسته‌ی توجه است از راه‌یابی به جمع نامزدها باز نماند.

فهرست
لاک پشت پرنده

وضعیت کتاب کودک و نوجوان در زمستان ۱۳۹۰

فصل زمستان بهار کتاب در ایران است و بیشترین تعداد کتاب در این فصل منتشر می‌شود، زیرا ناشران، برای شرکت در نمایشگاه و تعیین مترادف‌ها، معمولاً سعی می‌کنند کتاب‌های خود را تا میانه‌ی زمستان منتشر کنند.

در زمستان سال ۱۳۹۰، با این‌که تعداد کتاب‌های منتشر شده نسبت به فصل پاییز افزایش قابل توجهی داشته است، تعداد کتاب‌های چاپ اول با کاهش روبه‌رو بوده؛ به نحوی که، طبق آمار خانه‌ی کتاب ایران، در پاییز سال ۱۳۹۰ بیش از ۱۶۰۰ عنوان کتاب برای نخستین بار منتشر شده، و در زمستان سال ۱۳۹۰ تعداد کتاب‌های چاپ اول ۱۴۲۴ عنوان بوده است.

ادبیات؛ صدرنشین همیشگی

هم‌چنان که در فصل‌های قبل نیز آمارها نشان می‌دادند، در این فصل هم تعداد کتاب‌های ادبی چاپ شده نسبت به کتاب‌های دیگر بیش‌تر است. در زمستان ۱۳۹۰، طبق آمار خانه‌ی کتاب ایران، ۷۹۶ عنوان کتاب ادبی منتشر شده است. اما اگر بخواهیم قضاوتی دقیق داشته باشیم، بسیاری از کتاب‌هایی که به نام ادبیات - چه شعر و چه داستان - منتشر می‌شوند، آثاری ضعیف و کوچه‌بازاری هستند که نمی‌توان آن‌ها را ادبیات دانست.

پدیده‌ی کتاب‌های خارجی

با این‌که در میان آثار نویسندگان ایرانی می‌توان بارقه‌هایی یافت که علاقه‌مندان ادبیات کودک و نوجوان ایران را امیدوار کند، اما کماکان در میان آثار جدی داستان و رمان، که در این فصل منتشر شده، سهم آثار خارجی بیش‌تر است. البته یک بخش آن طبیعی است، زیرا آثار خارجی معمولاً از آثار کشورهای مختلف گزینش می‌شوند و به زبان تشبیه، قرار گرفتن ادبیات ترجمه در برابر ادبیات تألیفی شبیه قرار گرفتن تیم منتخب جهان در برابر تیم ملی یک کشور است.

پدیده‌ی شعر آموزشی

با این حال، وضعیت داستان نسبت به شعر بهتر است. در میان شعرهای منتشر شده به ندرت می‌توان کتاب‌هایی یافت که از ارزش‌های ادبی بالایی برخوردار باشند یا راهی نو و نگاهی نو در آن‌ها به چشم بخورد. پدیده‌ای که در چند سال اخیر شعر کودک ایران گرفتارش شده، تقلیل یافتن شعر به شعر آموزشی است. بیش‌تر کتاب‌های منتشر شده حتی از شاعران صاحب نام و نشانی که پیش‌تر آثاری خوب از آنان منتشر شده است. کتاب‌هایی‌اند که در آن‌ها آموزش زندگی روزمره به کودکان مد نظر است و شعر صرفاً به درد تزئین و موزون کردن مفاهیم می‌خورد. داوران لاک پشت پرنده با این که در هر فصل، با جست‌وجو در میان کتاب‌های منتشر شده، چشم‌به‌راه کتاب‌هایی‌اند که نگاهی نو را نوید بدهند، اما متأسفانه کم‌تر می‌یابند.

کتاب‌های مذهبی

اگرچه طبق آمار خانه‌ی کتاب تعداد کتاب‌های مذهبی ۱۳۸ عنوان ذکر شده، در عمل کتاب‌هایی که رویکرد دینی به مسایل زندگی دارند بسیار بیش‌تر است و این آمار نمی‌تواند دقیق باشد. از یک سو، بسیاری از کتاب‌های داستانی رویکردی مذهبی دارند، که جزء آمار کتاب‌های مذهبی به شمار نمی‌روند و از سوی دیگر، حتی در کتاب‌هایی مثل کتاب‌های رنگ‌آمیزی و کتاب‌های مصرفی دیگر هم، به مفاهیم مذهبی پرداخته می‌شود.

با این همه، داور کارشناسان نشان می‌دهد کتاب‌هایی که در فصل‌های مورد بررسی با نام کتاب مذهبی منتشر شده‌اند در شأن موضوعی که به آن می‌پردازند نیستند. انگار برخی از ناشران و نویسندگان صرف پرداختن به موضوعات مذهبی را کافی می‌دانند. اغلب آثار منتشر شده از ضعف‌های بسیاری رنج می‌برند. زبان خشک و قالبی، تصویرگری‌ها و کتاب‌سازی ضعیف و هم‌چنین متون تکراری از ضعف‌های عمده‌ی این آثار هستند؛ ضمن این‌که بیش‌ترین آثار در دو موضوع داستان / زندگی‌نامه و آموزش احکام متمرکز شده‌اند و از مسایل بنیادی‌تر دینی، که جزء اصول دین به شمار می‌روند، غفلت ورزیده‌اند.

با این حال، به نظر می‌رسد برخی از رمان‌ها و داستان‌ها، بدون این‌که ادعای دینی بودن داشته باشند، از نگاهی دینی برخوردارند که این مایه‌ی امیدواری است.

انبوه زندگی‌نامه

در فصل‌های مورد بررسی، موجی از کتاب‌های زندگی‌نامه برای نوجوانان بازار کتاب کودک و نوجوان را فراگرفته است، که با وجود کیفیت مطلوب برخی از آن‌ها، در برخی از موارد با نگاهی طرفدارانه نوشته شده‌اند. این نگاه طرفدارانه هم در تاریخ باستان وجود دارد (مثلاً در کتاب‌هایی درباره‌ی اسکندر مقدونی) و هم برای مثال در کتابی درباره‌ی یکی از رؤسای جمهور آمریکا که به نحوی با مباران اتمی ناکازاکی و هیروشیما مرتبط است و این موضع در زندگی‌اش چنان

فهرست لاک پشت پرنده

بی‌اهمیت و عادی جلوه داده شده که انگار کاری معمولی انجام داده است. گروه داوران، با این‌که انتشار این کتاب‌ها را مفید می‌دانند، معتقدند نقد و بررسی دقیق این کتاب‌ها از منظر تحریف‌های تاریخی موضوعی است که باید جدی گرفته شود. راه حل اساسی ترنوشتن کتاب‌های بی‌طرفانه، با نگاه ایرانی و درباره‌ی شخصیت‌ها و به خصوص شخصیت‌های مرتبط با ایران است. اگرچه در فصل مورد بررسی نمونه‌های تألیفی چنین زندگی‌نامه‌هایی نیز دیده شده است، هم از نظر کیفیت و هم استنادات تاریخی هنوز جای کار بسیار است.

در مجموع نگاه کتاب‌های کودک ایران به تاریخ با آسیب‌هایی جدی همراه است و در کتاب‌ها دوره‌هایی از تاریخ یا اصلاً دیده نمی‌شوند یا به ندرت به آن‌ها پرداخته می‌شود. در زمستان ۹۰، در مجموع، طبق آمار خانه‌ی کتاب، ۴۹ کتاب در حوزه‌ی تاریخ و جغرافی منتشر شده که از این تعداد، جز چند عنوان درباره‌ی جنگ و انقلاب، باقی کتاب‌ها یا ترجمه هستند و یا به تاریخ باستان و تاریخ جنگ جهانی دوم اختصاص دارند.

نبود توازن میان متن و تصویر

یکی از پدیده‌هایی که در بررسی کتاب‌های سال گذشته، و به خصوص زمستان ۹۰، به چشم می‌خورد، عدم توازن میان تصویر و متن است. داوران با کتاب‌هایی روبه‌رو شدند که علی‌رغم داشتن تصویرگری بسیار برجسته متن‌هایی چنان ضعیف داشتند که داوران در قرار دادن آن‌ها در فهرست دچار تردید می‌شدند و یا با کتاب‌هایی مواجه شدند که متن آن‌ها بسیار خوب بود، اما تصویرها ضعف‌هایی داشتند که تصمیم‌گیری درباره‌ی راه‌یابی آن کتاب‌ها را به فهرست یا دشواری روبه‌رو می‌کرد.

نکته‌ی جالب این بود که برخی از کتاب‌ها، به واسطه‌ی تصویرهای شان، از جشنواره‌های معتبر بین‌المللی موفق به دریافت جوایزی هم شده بودند، اما داوران نمی‌توانستند آن‌ها را در فهرست قرار دهند. به نظر داوران، کتاب‌های تصویری شایسته‌ی توجه و سرمایه‌گذاری بیش‌تری‌اند.

نقد لاک پشت پرنده

با این شماره‌ی لاک پشت پرنده یک ساله می‌شود. یک ساله شدن به این معنی که چهار فصل است کتاب‌ها را بررسی و انتخاب می‌کنیم. تمام سعی خود را به کار بسته‌ایم که کار خود را دقیق و بی‌طرفانه و منصفانه انجام دهیم، اما کار خود را بی‌اشتباه نمی‌دانیم. دوست داریم لاک پشت پرنده فهرستی دقیق‌تر باشد. کارنامه‌ی یک ساله‌مان، با معیارها و نام کتاب‌های راه‌یافته به فهرست، در دسترس شماست. فهرست کل کتاب‌های هر فصل را نیز می‌توان با مراجعه به سایت خانه‌ی کتاب ایران به دست آورد. ما خود را نیازمند نقد و بررسی کارشناسانه‌ی شما می‌دانیم و خوشحال خواهیم شد که گفت‌وگویی انتقادی در این باره در پژوهشنامه یا جای دیگر شکل بگیرد.

یک بوس گنده‌ی خرسی

بوسه‌هایی برای بابا

نویسنده: فرنسس واتس

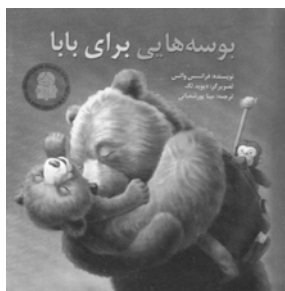
تصویرگر: دیوید لگ

مترجم: مینا پورشعباری

ناشر: مبتکران

۲۴ صفحه

۱۷۰۰ تومان

بعضی از داستان‌های کودکان فقط برای کودکان نیستند. این داستان‌ها همان قدر که برای کودکان جذاب و احتمالاً مفیدند، برای بزرگ‌ترها هم چیزی دارند. بوسه‌هایی برای بابا از این کتاب‌هاست. این کتاب به ما، به عنوان بزرگ‌تر، می‌آموزد که چگونه رابطه‌ی خود را با بچه‌های مان تنظیم کنیم. نه که خیال کنید اصولی را برمی‌شمارد یا نکته‌هایی یادمان می‌دهد و هم چون معلم یا روان‌شناس یا مشاور به ما درس می‌دهد. این کتاب، با بیان داستانی، روی قلب ما دست می‌گذارد و آن را تکان می‌دهد.

وقت خوابیدن بچه خرس است و او، مثل خیلی از بچه‌های زیر سه .چهار سال، موقع خوابیدن، بد اخلاقی می‌کند و بهانه می‌گیرد. راستی موقعی که بچه‌ها بهانه می‌گیرند، چه کار باید کرد؟ این کتاب شاید اصلاً نمی‌خواهد به این سؤال جواب بدهد، اما ما می‌توانیم جواب این سؤال را از رفتار باباخرسی استنباط کنیم.

راهی که باباخرسی در برابر بهانه‌های بچه خرس انتخاب می‌کند، نوعی بازی است. او از بچه خرسی یک بوس گنده می‌خواهد و بازی‌ای را شروع می‌کند که بچه خرسی قبل از خواب او را ببوسد و بخوابد! خواندن این کتاب تنها خواندن یک داستان نیست. این کتاب می‌تواند روزها و شب‌های بسیاری هم چون رمز مشترکی بین شما و کودک‌تان باشد و بهانه‌ای برای از سرگرفتن یک بازی شیرین.

این کتاب را می‌توانید برای کودکان زیر پنج سال بخوانید و تصاویرش را با هم نگاه کنید، اما برای بچه‌های بزرگ‌تر هم جذاب است.

هنرمندان در جهان خود

بیاپید با هنرمندان از کودکی تا پایان زندگی‌شان همراه شویم. **پل گوگن و مارک شاگال** دو جلد از مجموعه‌ی کتاب‌های هنرمندان در جهان خود است. در این آثار، با نگاهی تحلیلی، به شرایط تاریخی‌ای پرداخته شده است که هنرمند در آن به دنیا آمده و رشد کرده و در واقع دنیای درونی هنرمند در کودکی، جوانی، و بزرگسالی تصویر شده است. اگر می‌خواهید بدانید که آیا کسی می‌تواند با خواست خود هنرمند شود این کتاب‌ها را بخوانید. گوگن با نداری و فقر دست‌وپنجه نرم کرد، اما تصمیمش برای هنرمند شدن در جایگاه نخست قرار داشت. شاگال تا پیش از نوزده سالگی، وقتی یکی از هم‌شاگردی‌هایش را در حال نقاشی دید، هرگز یک نقاشی ندیده و حتی خودش هم طراحی نکرده بود. این اتفاق برای شاگال، مانند کشفی بود. او شروع به نقاشی کرد و مصمم شد که هنرمند شود.

در این آثار نه تنها با سبک هنرمند، بلکه با چگونگی دستیابی او به سبک ویژه‌ی خودش نیز آشنا می‌شویم. گوگن، در جست‌وجوی سبک، به دنبال منبع الهامی بود. او به دنبال بهشت گمشده‌ی کودکی‌اش بود. گوگن با تخیلش نقاشی می‌کرد. او از چیزهایی که دیده بود الهام می‌گرفت و در طراحی‌هایش این تأثیرات را ثبت می‌کرد. سپس از خاطرات و طراحی‌هایش برای خلق نقاشی‌هایی خیالی استفاده می‌نمود. گوگن یکی از پیشگامان بزرگ هنر مدرن است.

در آثار شاگال سادگی کودکانه و حیرت در برابر جهان دیده می‌شود. آثار او آمیزه‌ای بی‌مانند از تخیل، فرهنگ عامه، اسطوره، و خاطره است. شاید بتوان گفت که شاگال «شاعری با بال‌های یک نقاش» است. او خارج از جنبش‌های بزرگ هنری قرن بیستم باقی ماند و همواره سبک خاص خود را حفظ کرد.

این کتاب‌ها برای گروه سنی ۱۲ سال به بالا مناسب‌اند. مخاطب، با خواندن آن‌ها، در عین آشنایی با زندگی هنرمند، با سبک عمومی دوران او و دلایل به وجود آمدن آن سبک آشنا می‌شود. تصاویر کتاب‌ها آثار این هنرمندانند که با کیفیت خوب چاپ شده‌اند و می‌توانند گنجینه‌ی ارزشمندی در کتابخانه‌ی شخصی شما باشند که سالیان دراز از تورق آن‌ها لذت ببرید. زندگی این هنرمندان الهام‌بخش نسل‌های بسیاری از هنرمندان شده است تا آزادانه و شجاعانه کار کنند. شاید منبع تغییری، هر چند کوچک، در زندگی ما هم باشد.

پل گوگن

نویسنده: رابرت آندرسن

مترجم: آرزو احمی

ناشر: نشر نظر

صفحه ۴۸

۶۸۰۰ تومان

مارک شاگال

نویسنده: جود ولتن

مترجم: فاطمه کاوندی

ناشر: نشر نظر

صفحه ۴۸

۶۸۰۰ تومان

ورجه و رجه روی پیانوی بهشت

میک هارته این جا بود

نویسنده: باربارا پارک
مترجم: نازنین دیهیمی
ناشر: نشر ماهی
۸۰ صفحه
۲۰۰۰ تومان

بعضی کتاب‌ها هستند که موقع خواندن شان دوست داری یک مداد دست بگیری و زیر جملات شان خط بکشی؛ جملاتی که می‌توانند اشکت را در بیاورند یا صدای خنده‌ات را بلند کنند.

میک هارته این جا بود، که روایت یک دختر نوجوان از مرگ برادرش است، از همین نوع کتاب‌هاست. در همان صفحه‌ی اول فیب می‌گوید که نمی‌خواهد یک داستان تراژیک تعریف کند تا اشک کسی را در بیاورد، فقط دلش می‌خواهد از میک بگوید.

او مخاطب را با خود همراه می‌کند و طوری از برادرش حرف می‌زند که، بعد از خواندن چند صفحه، انگار سال‌هاست میک را می‌شناسیم و با جزئیات رفتاری، لحن حرف زدن، شیطنت‌ها و نوع لباس پوشیدن او آشنایییم.

نویسنده شخصیت‌ها را طوری ترسیم کرده که بعد از بستن کتاب باورمان نمی‌شود این شخصیت‌ها وجود خارجی ندارند و حاصل تخیل نویسنده‌اند. انگار ما هم همراه فیب برای برادرش عزاداری کرده و دلتنگ شده‌ایم، انگار موقع خواندن کتاب دست فیب را گرفته‌ایم و سعی کرده‌ایم او را دلداری بدهیم.

مخاطب نوجوان این رمان، موقع خواندن این کتاب، با زندگی روبه‌رو می‌شود؛ با تمام تلخی‌ها و شادی‌هایش. باربارا پارک قبلاً در مجموعه‌ی **جونی بی جونز** توانایی خود را در طنزپردازی به نمایش گذاشته است. این توانایی حتی در داستانی که به مرگ می‌پردازد هم نمایان می‌شود.

نویسنده در این کتاب سعی کرده نشان دهد که یک خانواده چه‌طور می‌تواند در طول زمان با فقدان یکی از عزیزانش کنار بیاید و چگونه شرایط را برای خود آسان‌تر کند. همین موضوع شاید بتواند این کتاب را برای نوجوانانی که تجربه‌ای مشابه راوی داستان، فیب، داشته‌اند قابل توصیه کند.

تجسم آینده

حتی تصور این که کسی خواننده‌ی آخرین کتاب دنیا باشد به اندازه‌ی کافی جالب است. دوست دارید بدانید چه اتفاقی افتاده که تمام کتاب‌ها از بین رفته‌اند و، طبق نظر نویسنده، حداقل هزار سال از وجود آخرین کتاب گذشته است؟

اگر کمی به داستان‌های علمی-تخیلی و سینما علاقه‌مند باشید، شاید یاد فیلم فارنهایت ۴۵۱ **فرانسوا تروفو** بیفتید که تمام کتاب‌ها را در این دما می‌سوزانند. اما این بار اتفاق دیگری افتاده است. دیگر زمانی رسیده که کتاب خواندن کار سطح پایینی است؛ تکنولوژی آن قدر پیشرفت کرده، آن قدر «ذهن‌نما» وجود دارد، آن قدر دیدن تصاویر سه بعدی جذاب‌تر است، که کسی وقتش را صرف خواندن کتاب نمی‌کند، مگر مانند راوی داستان «غشی» باشد؛ کسی که اگر از این ذهن‌نماها نصب کند از حال می‌رود. این شروع کتابی است به نام آخرین کتاب دنیا، که ناخودآگاه مخاطب را در یک موقعیت متفاوت قرار می‌دهد: تصور آینده‌ای که چندان هم بی‌ایراد نیست و زیاد دوست‌داشتنی به نظر نمی‌رسد. آدم لئه‌ای‌ها همان مردان و زنان پیر هستند که در مکان‌های کثیف و فقیر زندگی می‌کنند. شرایط حداقلی زندگی با انجام دادن کارهای بزرگ، مانند دزدی و قتل، فراهم می‌شود، همه باید از سرگروه‌ها دستور بگیرند و از بنگرها بهراسند. ایدن مکانی است که اصلاحی‌ها در آن زندگی می‌کنند. وسیله‌های نقلیه‌ی اصلاحی‌ها خوزه است. روزگار عجیبی است، آدم‌های اصلاح‌شده، زیبا و دارای پوست‌های لطیف در مکانی مجزا زندگی می‌کنند که امکان دسترسی به آنان وجود ندارد؛ آنان حکمرانان زمین هستند.

داستان اسلوب کلاسیک دارد: یک اتفاق می‌افتد و برای حل این مشکل شخصیت اصلی وارد عمل می‌شود. در این راه معمولاً یک فرد دانا همراهش است؛ شخصیت اصلی، با کمک هوش و شجاعت خود و دانایی همراهش مشکل را حل می‌کند. آخرین کتاب جهان جذاب است، به دلیل ترسیم کردن آینده و شکل پر زد و خورده‌ی که در میانه‌ی راه به خود می‌گیرد و مخاطب طرفدار هیجان را راضی می‌کند. خواندن این کتاب فرصت خوبی است برای تجسم آینده و مشکلات آن و نشان دادن قدرت عقل و جادوی مهربانی که می‌تواند برای نوجوانان مناسب باشد.

آخرین کتاب جهان

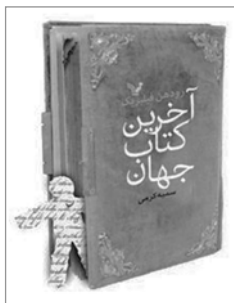
نویسنده: رودن فیلیپیک

مترجم: سمیه کرمی

ناشر: کتاب‌سرای تندیس

۲۰۰ صفحه

۵۰۰ تومان

راندن ابرهای مزاحم

ابرهایی برای یک جشن

نویسنده: خولیا سان میگل

تصویرگر: ویولتا مونرال

مترجم: مهران فرهادزادگان

ناشر: نشر نوشته (کتاب‌های خورشید خانم)

۲۴ صفحه

۱۵۰۰ تومان

دختر کوچولو بیدار شد و فریاد زد: آخ جون! صبح شده! او خیلی خوشحال است، چون امروز روز جشن است. مدرسه می‌خواهد جشنی برپا کند. او از رختخواب بیرون می‌پرد و پنجره را باز می‌کند. وای، یک تکه ابر سفید کوچولو دارد او را نگاه می‌کند. دخترک فریاد می‌زند: «برو! از این جا برو!» او می‌خواهد ابر را از آن جا دور کند. نباید امروز حتی یک قطره باران بیاید. دخترک، با تمام قدرتش، فوت می‌کند تا ابر ناپدید شود، اما ابر بزرگ‌تر و بزرگ‌تر می‌شود؛ به اندازه‌ی تخم شترمرغ. دخترک آن قدر فوت می‌کند که تخم می‌شکند و از داخل آن یک مارمولک بیرون می‌آید، اما مارمولک به یک سوسمار بزرگ تیز دندان تبدیل می‌شود! حدس می‌زنی دختر کوچولو می‌تواند ابر را از آن جا دور کند یا باران می‌بارد؟

ویژگی کتاب تخیل دخترک است در بیرون راندن ابر از آسمان جشن و توانایی تصویرگر در به تصویر درآوردن تخیل. تصویرگر برای تصویرسازی از تکنیک کلاژ کاغذ بهره گرفته است. مخاطب، با دنبال کردن تصاویر، بسیار راحت با این تکنیک آشنا و به انجام کاردستی - کلاژ تشویق می‌شود.

تنوع زندگی

از چه زمانی زندگی روی زمین آغاز شد؟ زندگی روی زمین از ۲/۵ میلیارد سال پیش آغاز شد. نه تنها آن زمان از انسان خبری نبود، بلکه میلیون ها میلیون سال پس از آن هم خبری نبود. می توانی باور کنی که شاید فقط حدود ۱۰۰ هزار سال باشد که انسان امروزی بر روی زمین گام برمی دارد؟

روی زمین زندگی در همه جا در جریان است. در ژرفای اقیانوس ها، بر بلندای کوه ها و در غارهای پنهان، در سرمای قطب، در جنگل های بارانی، در بیابان های گرم و خشک، در مرتع ها و حتی در باغچه های مینیاتوری پشت پنجره های خانه ها در شهرها. در این کتاب انواع زیستگاه های موجود در روی سیاره ی زمین، موجودات شاخص و پوشش گیاهی آن ها، مختصر و مفید، توصیف شده اند: تحت عنوان های خلاق جداگانه، که کنجکاو ی مخاطب را برمی انگیزند و همراه با تصاویر دیدنی اند. در هر بخش یک پرسش تفکربرانگیز مطرح می شود که ابتکار بسیار جالبی است و پاسخ مخاطب به این پرسش انتخاب تصویری از میان چند تصویر، به عنوان نماد آن زیستگاه، است.

این کتاب برای گروه سنی ۱۰ - ۱۵ سال مناسب است. آنان با خواندن کتاب نگاه دیگری به طبیعت پیدا می کنند. نیز می آموزند که روی زمین نرم و آهسته گام بردارند تا به موجودی آسیب نرسد. تصاویر گویای کتاب این حس و درک را به مخاطب می دهند که به جز او در این هستی شگفت انگیز موجودات دیگری هم زندگی می کنند که به اندازه ی او از آن سهم دارند.

پیش از خواندن کتاب لازم است بدانید که موجودات زنده به پنج گروه تقسیم می شوند که در کتاب از دو گروه آن ها، یعنی پیش هسته ای ها، شامل باکتری ها، و آغازیان، شامل جلبک ها، صحتی نشده است، در حالی که بهتر بود دنیای زنده کامل معرفی می شد. لاک پشت پرندۀ پیشنهاد می دهد که در چاپ های بعدی، این مطلب در پانویس توضیح داده شوند.

اولین دایرةالمعارف

طبیعت

نویسندگان: کارولین بینگام، بن. ا. مورگان

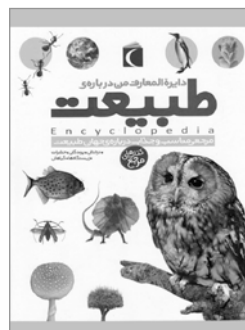
مترجم: حسین الوندی

ویراستار: مرتضی حاجعلی فرد

ناشر: محراب قلم (کتاب های مهتاب)

صفحه ۱۲۸

۱۰۰۰۰ تومان

از علم زیست‌شناسی تا شناخت زندگی

بدن من

نویسنده: رابرت وینستون

مترجمان: محسن ارجمند، آریا ارجمند

تصویرگر: جین بول

ویراستار: مرتضی حاجعلی فرد

ناشر: محراب قلم

۹۶ صفحه

۱۰۰۰ تومان

بدن من یک کتاب علمی، با تصاویر رنگی است که می‌خواهد کودکان و نوجوانان را با عناصر مختلف بدن آشنا کند و از این طریق به آن‌ها نشان بدهد که هر انسانی با انسان‌های دیگر متفاوت است. رابرت وینستون، پزشک، محقق، و استاد انگلیسی دانشگاه، به خاطر فعالیت‌های اجتماعی، در کشور خود چهره‌ای شناخته شده است. او همواره تلاش کرده است تا علم زیست‌شناسی و پزشکی را از موقعیت خشک و غیرقابل فهم یک علم دانشگاهی بیرون آورد و همه‌ی مردم را با نتایج نوین این علوم آشنا سازد. او، علاوه بر نوشتن کتاب، به سخنرانی، اجرای برنامه‌های رسانه‌ای، و حرکت‌های مدنی آگاهی بخش علاقه‌مند است و این اثر تنها کتاب رابرت وینستون برای کودکان و نوجوانان است.

این کتاب تصاویر رنگی متعددی دارد که بیش‌تر آن‌ها عکس‌هایی هستند که برای فهم بهتر مطلب به متن اضافه شده‌اند. در این کتاب مخاطب ابتدا با مواد و عناصر تشکیل‌دهنده‌ی بدن خود آشنا می‌شود. سپس درمی‌یابد که چرا بدن او از هر نظر خاص خود او است و قابل مقایسه با بدن دیگران نیست. به همین ترتیب، او با عناصر ذهنی و سپس عوامل تفاوت شخصیت‌ها آشنا می‌شود. در هر فصل از این کتاب آزمون‌هایی وجود دارند که خواننده می‌تواند با انجام آن‌ها شناخت بیش‌تری از خود پیدا کند. در پایان این کتاب واژه‌نامه و نمایه هم وجود دارد. اگر معنای اصطلاحی روشن نباشد، می‌توانید توضیح آن را در واژه‌نامه ببینید و اگر بخواهید بدانید چه مطلبی در کدام صفحات کتاب آمده می‌توانید به نمایه رجوع کنید. در این کتاب، نویسنده سعی کرده است از اطلاعات به‌روز علمی استفاده کند، اما آن‌ها را با زبانی ساده برای نوجوانان شرح دهد و به‌طور ویژه به حساسیت‌ها و مسائلی بپردازد که نوجوانان در زندگی خود با آن‌ها روبه‌رو می‌شوند.

فهرست
لاک پشت پرند
خوب

سفر کوتاه روزنامه‌ای

یک سفر به دوران گذشته. این بار کمی متفاوت‌تر، کمی هم نزدیک‌تر؛ همین دویست سال پیش، حدود سال ۱۲۵۳ هجری قمری، گشت‌گذار از دارالخلافه‌ی تهران تا لندن. قرار است تاریخ انتشار روزنامه و نحوه‌ی برخورد با آن بیان شود؛ کاری که **میرزا صالح شیرازی** انجام داد، روزنامه‌ای که در دربار چاپ می‌شد و حتی نام هم نداشت و به آن کاغذ اخبار می‌گفتند. دو صفحه‌ی بزرگ با تصویر شیر و خورشید و شمشیر (همان نشان رسمی ایران) و ستون‌های اخبار شهر، اخبار ممالک غریبه و ممالک شرقیه؛ در زمان عباس میرزا و به وسیله‌ی یکی از شاگردانی که از فرنگ برگشته بود.

لیلی فرهادپور، نویسنده‌ی کتاب، از روزنامه‌نگاران قدیمی است. او برای این‌که داستان چاپ و انتشار روزنامه را بگوید روایت تاریخی را داستانی کرده است؛ داستان و اطلاعات لازم، همراه با عکس و تصویرسازی. سعی شده تا از نثر و کلمات قدیمی هم استفاده شود، اما هیچ نگرانی برای خواننده‌ی نوجوان وجود ندارد، چون توضیحاتی هم داده شده، هرچند گاهی کلمات آسانی را تشریح کرده است. هر فصل به یکی از شخصیت‌های تأثیرگذار در یک موقعیت مهم پرداخته و بعد از آن در دو صفحه‌ی تصویری نکات مهم، شرح داده شده‌اند. یکی از نقاط قوت کتاب اختصاص یافتن بخشی به روزنامه‌ها و مجلاتی است که در سال‌های دور برای کودکان و نوجوانان منتشر شده‌اند؛ اولین آن‌ها سه فندق بوده که هیچ نسخه‌ای از آن وجود ندارد. بادی هم شده است از **عباس یمینی شریف**. نویسنده، در بخش پایانی، یک دور بازگشت ایجاد کرده و با آوردن **سارا**، یک دختر محصل راهنمایی، و رفتن او به آرشیو و مخزن کتابخانه‌ی ملی چند نکته را، کمی مستقیم و کمی تکراری و آسان‌گیرانه، آموزش داده است؛ این‌که چه طور می‌توان از کتابخانه برای بررسی یک موضوع استفاده کرد و چگونه می‌توان به نسخه‌های اصلی دسترسی پیدا کرد. اما دختر، با خواندن کتابی که در اختیارش قرار می‌گیرد، خود را داخل آن می‌بیند. درست است او خواننده‌ی همین کتاب است، این‌جا نویسنده وارد می‌شود و علاوه بر مرور ماجراهای پیش آمده، منابع کتابش را درباره‌ی آغاز انتشار و چاپ روزنامه در ایران هم ذکر می‌کند. این کتاب یک تجربه‌ی آغازین برای کاری است که پیش از این نمونه‌اش وجود نداشته: ارائه‌ی مختصر، داستانی، و روایت‌گرانه برای نوجوانان از آمدن روزنامه. رکن پنجم دموکراسی - به ایران، آن هم ۲۱۵ سال بعد از انگلیس و کشورهای دیگر.

به دنبال کاغذ اخبار

نویسنده: لیلی فرهادپور

تصویرگر: سولماز شبانی

ناشر: ققنوس

صفحه ۱۰۴

۳۵۰۰ تومان

کشف شادی‌های کوچک در زندگی

پنجره‌ی سلام و خداحافظی*

نویسنده: نورتون جاستر

تصویرگر: کریستوفر راشکا

مترجم: زهرا کمالی

ناشر: نگارینه

صفحه ۳۲

۲۴۰۰ تومان

مهم‌ترین ویژگی نویسنده‌ی نورتون جاستر در پنجره‌ی سلام و خداحافظی این است که روایت او از زندگی خیلی شاد و آرام است. ماجرای این قصه درباره‌ی دختر بچه‌ی کوچولویی است که هر صبح، تا عصر که پدر و مادرش از سر کار برمی‌گردند، به منزل پدربزرگ و مادربزرگش می‌رود. او در این کتاب ماجراهای یک روز از زندگی‌اش را برای خواننده تعریف می‌کند؛ ماجراهای ساده‌ای که خیلی معمولی‌اند؛ مگر ماجرای پنجره‌ی آشپزخانه‌ی پدربزرگ و مادربزرگ، یعنی پنجره‌ی سلام و خداحافظی. درست است که این پنجره هم ظاهراً یک پنجره‌ی معمولی است، اما در واقع این‌طور نیست. چه‌طور؟ ویژگی خاص این پنجره هم مدیون خیال‌پردازی آقای نویسنده است که توصیف‌هایش از فضای تکراری آشپزخانه را خیلی جدید و خاص جلوه می‌دهد. ماجرای اصلی قصه کشف شادی‌های کوچک زندگی توسط قهرمان کودک آن است و مهم‌ترین کشمکش آن درگیری قهرمان قصه با خودش است که وقتی از خانه‌ی پدربزرگ و مادربزرگش می‌رود دچار یک احساس متفاوت می‌شود: شادی و غم با هم. به نظر می‌رسد بیش‌تر کودکان هشت تا ده ساله از خواندن پنجره‌ی سلام و خداحافظی لذت خواهند برد. چرا؟ به‌خاطر قصه‌ی مهربان آن و این‌که متن طولانی نیست. زبان متن هم روان و ساده و درک آن برای کودکان آسان است. مهم‌تر این‌که داستان مصور است و تصاویر آن هم از نظر رنگ، خط، شکل، و فضایی که القا می‌کنند ساده و شاد هستند؛ انگار یک رؤیای شیرین و آرام. کریستوفر راشکا سبک ویژه‌ای برای تصویرگری دارد و توانسته، با کم‌ترین و ساده‌ترین خطوط، دنیای محشری از رنگ را خلق کند که خوشایند و دوست‌داشتنی است. به‌خاطر تصویرگری آقای راشکا، این داستان برای کودکان کم‌سال‌تر، مثلاً بچه‌های چهار تا هفت ساله هم جذاب و جالب خواهد بود. پدرها و مادرهایی که شاغلند و بیش‌تر روز در خانه نیستند می‌توانند این کتاب را تهیه کنند و به بچه‌های‌شان هدیه بدهند.

تنهایی پدر و دختر در کنار استقلال

پوکا پدر شش دست و پای مین است که هیچ وقت با هم دعوای شان نمی شود، اما دچار اختلاف هایی می شوند. نبود مادر در حل مسایل پیش آمده مشکلی ایجاد نمی کند، حتی در نهایت موجب استقلال بیش تر و بیش تر این دختر کوچک نیز می شود. این مجموعه، در پنج جلد، موقعیت های متفاوتی را در برابر خواننده ی خردسالش قرار می دهد و تجربه ی فضاها و آدم های متفاوتی را مطرح می کند.

شاید مهم ترین ویژگی این مجموعه، همان طور که در بیانیه ی آسترید لیندگرن به آن اشاره شده، تبدیل ناتوانی به توانایی و پیشرفت است. این اتفاق منحصر به مین نیست و هر کسی در این داستان ها ظاهر می شود راه حلی برای مسئله ی خود، به تنهایی یا همراه این پدر و دختر، پیدا می کند. این مهمان ممکن است یک کک کوچک باشد که در موزه گم شده یا یک عنکبوت که در خانه اش بیمار افتاده است. با این که شخصیت های داستان حشره اند، حس هم دلی و انسانیت در آن به چشم می خورد. در عین حال، از خصوصیات این جانوران نیز نکاتی گفته می شود تا فضای خلق شده ی داستان دچار نقص نشود. رویارویی و همراهی با طبیعت از دیگر ویژگی های این کتاب است که ناخودآگاه، به دلیل حضور شخصیت هایی شش دست و پا، بیش تر هم شده. در عین حال، فضاها ی مدرن، هم چون موزه و سینما، فراموش نشده اند؛ به طوری که کودک با الزامات زندگی فرهنگی نیز آشنا می شود. جملات کوتاه و انتخاب شخصیت های کم تر دیده شده از برجستگی های این اثر به شمار می رود و سبب می شود ارتباط با آن ساده باشد. دختر این کتاب در موقعیت ها از فکر و اندیشه استفاده می کند و حضور اندک یک بزرگ تر امکان ترس و استقلال را بیش تر می کند. خواندن این مجموعه، هم به دلیل پرداختن به رابطه ی دختر و پدر و هم برجسته شدن حضور تک والد، که قبل تر تنها در کتاب ها بود و اینک در ایران بیش تر دیده می شود، تجربه ای است که کم تر نظیرش پیدا می شود.

مجموعه ی پوکا و مین *

نویسنده و تصویرگر: کیتی کروسر

مترجم: مرجان حجازی فر

ناشر: راز بارش

۲۴ صفحه

۲۰۰۰ تومان

* پوکا و مین در موزه | پوکا و مین در تهِ جنگل | پوکا و مین در سینما | پوکا و مین و بازی فوتبال | از خواب بیدارشو پوکا

حکایت‌های دخترک خیال باف عرب

در میانه‌ی دهه‌ی شصت انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان کتابی منتشر کرد با نام درسی برای گنجشک نوشته‌ی زکریا تامر که مصطفی رحماندوست آن را به شعر ترجمه کرده بود. این شعر ساده و زیبا بسیار دل‌نشین و مورد پسند کودکان بود، برای همین، درسی برای گنجشک تا میانه‌ی دهه‌ی هفتاد به نه چاپ رسید. حالا اثر دیگری از این نویسنده‌ی عرب با عنوان داستان‌های رندا منتشر شده است و حکایت‌های این کتاب هم مانند درسی برای گنجشک ساده و زیباست. می‌گوییم حکایت، چون که داستان‌های رندا واقعاً داستان نیستند و نویسنده فقط لحظه‌ای خاص را تصویر کرده است. عنوان کتاب هم سلیقه‌ی مترجم آن، رحیم فروغی، است. آقای فروغی حکایت‌های رندا را از کتاب ببرها در روز دهم انتخاب و ترجمه کرده است. این کتاب شامل ۳۹ حکایت است که با محوریت دخترکی خیال‌باف، به نام رندا، روایت می‌شود. جدا از عنصر خیال، نویسنده از عناصر طبیعت نیز در حکایت‌هایش استفاده کرده است، برای همین این کتاب کوچک پر است از صوت و گفت‌وگوی رندا با دریا و باد و رودخانه و آسمان و ابر و خورشید و ستاره و ماه و درخت و گل. علاوه بر این‌ها، حیوانات نیز در حکایت‌های آقای تامر نقش دارند. مثلاً؟ مثلاً اسب‌ها، کلاغ‌ها، گنجشک‌ها، سهره‌ها، خرگوش‌ها، پروانه‌ها، آهوها، سارها و... به این‌ها دو حیوان دیگر را هم اضافه کنیم که حکایت‌هایشان دوست‌داشتنی است: یکی بره و دیگری الاغ. منظور حکایت‌های شماره‌ی ۷ و ۲۸ است که طنزهایی تلخ و سیاهند. به نظر می‌رسد، آقای زکریا تامر نویسنده‌ای طنز است که مهم‌ترین دغدغه‌اش روبه‌رو کردن کودکان با مسائلی اخلاقی و اجتماعی است، برای همین، حکایت‌های شاعرانه‌ی این کتاب درباره‌ی موضوع‌هایی مانند فقر، غرور، دوست‌داشتن، ترس، تنهایی، هوشمندی، طمع، قناعت و... است؛ آمیزه‌ای از غم و شادی. تصور این است که دانش‌آموزان کلاس‌های چهارم و پنجم دبستان از خواندن حکایت‌های رندا لذت خواهند برد. البته ویژگی دیگر کتاب این است که مخاطب را به فکر کردن دعوت می‌کند و به‌طور غیرمستقیم از او می‌خواهد به دنیای پیرامون و انسان‌های دیگر توجه کند.

داستان‌های رندا

نویسنده: زکریا تامر

مترجم: رحیم فروغی

ویراستار: فرمهر منجری

ناشر: نشر چشمه (کتاب و نوشته)

۶۵ صفحه

۲۰۰۰ تومان

بهبودهای دوستی

اختلاف بین بزرگ‌ترها و کوچک‌ترها یک امر طبیعی است. در بسیاری موارد این اختلاف‌ها در دسرساز می‌شوند و در بعضی موارد هم می‌شوند بهانه‌ی دوستی. این‌که چگونه می‌شود یک رابطه‌ی به هم ریخته را دوباره سر و سامان داد و، بیش‌تر از آن، به یک رابطه‌ی دوستانه و لذت‌بخش تبدیل کرد، موضوعی است که می‌توانید چم‌وخم آن را در داستانک‌های سین سینا کارآگاه می‌شود پیدا کنید. در این کتاب، دنیای بزرگ‌ترها و کوچک‌ترها به هم نزدیک و نزدیک‌تر و فاصله‌های دسرساز کم و کم‌تر می‌شوند. سین سینا کارآگاه می‌شود دوازده داستان کوتاه دارد. شخصیت اصلی همه‌ی داستان‌ها سینا است. داستان‌ها در خانه‌ی دایی بهروز، در همسایگی حاج آقا غلامی پیر، اتفاق می‌افتند. هر داستانک یک آغاز جذاب دارد؛ یک درزیبا که دست خواننده را می‌گیرد و می‌کشاند توی داستان. هر داستان با یک خطا و اشتباه دسرساز کودکانه آغاز می‌شود. از آن‌ها که بیش‌تر بچه‌ها مرتکب می‌شوند. نویسنده، با زبان طنز، خیلی ساده و صمیمی، به خواننده نشان می‌دهد که چگونه می‌تواند از این مشکلات دوری کند. یکی از آن چیزهای مسئله درست‌کن کنجکاو است. کنجکاو سینا کفر حاج آقا غلامی، همسایه‌ی دایی بهروز سینا، را در می‌آورد، اما اتفاق‌هایی می‌افتد که به دنبال آن‌ها حاج آقا غلامی و سینا با هم حسابی جفت‌و جور می‌شوند؛ مثل دو دوست که هیچ مهم نیست کی چند سالش است. چه‌طور سینا موفق می‌شود حاج آقا غلامی پیر را به دنبال خودش بکشاند و با حاج آقا غلامی پیر چگونه سینا را رام خود می‌کند، این دیگر با خواندن داستان آشکار می‌شود.

سین سینا کارآگاه می‌شود

نویسنده: معصومه یزدانی

ویراستار: عذرا جوزدانی

ناشر: انتشارات شهر قلم و نشرچکه

۵۶ صفحه

۱۵۰۰ تومان

معجون ترس و خنده

مجموعه‌ی کتاب‌های طبیعت ترسناک مجموعه‌ای مصور و غیرداستانی است که به رویدادهای مختلف طبیعت می‌پردازد و می‌کوشد، با زبان طنز، اطلاعات جغرافیایی و آب‌وهوایی سودمندی در اختیار مخاطب بگذارد. در هر جلد از این کتاب‌ها یکی از رویدادهای طبیعی و جغرافیایی حادثه‌آفرین یا خطرناک انتخاب شده و داستان‌ها و اطلاعات جذابی در مورد آن‌ها در کتاب جمع‌آوری شده‌اند. این کتاب‌ها زبانی طنزآمیز و تصاویری رنگی دارند. تصویرهای کتاب هم مثل زبان کتاب طنزآمیز و شبیه کاریکاتورهای دنباله‌دار مجلات هستند. ضرورتی ندارد که خواننده این کتاب‌ها را از سر تا ته، یک دفعه، بخواند. اطلاعات و داستان‌های بسیار کوتاه کتاب به خواننده اجازه می‌دهند که هر لحظه خواندن خود را متوقف کند و بار دیگر خواندن کتاب را، از همان جا، ادامه بدهد. نهایت این‌که، هر یک از این کتاب‌ها شبیه یک مجموعه کاریکاتور سرگرم‌کننده‌اند که در عین حال می‌خواهند اطلاعاتی واقعی درباره‌ی یک رویداد طبیعی به خواننده بدهند.

امروزه در سراسر جهان کودکان به کتاب‌های ترسناک علاقه نشان می‌دهند. البته طبیعی است که کتاب‌های ترسناکی که برای کودکان نوشته می‌شوند چنان وحشت‌آور نیستند که به روحیه‌ی آن‌ها آسیبی بزنند. بعضی از این کتاب‌ها حتی، بیش‌تر کتاب‌های طنزآمیزی هستند که تنها با عنوانی ترسناک کودکان را به خود جلب می‌کنند. از بیست سال پیش گروهی از نویسندگان کوشیدند کتاب‌هایی آموزشی با این رویکرد برای کودکان بنویسند. این کتاب‌ها، که امروزه با عناوینی مانند علوم ترسناک شناخته می‌شوند، در شاخه‌های مختلف دانش به چاپ رسیده‌اند و همه به نوعی ادامه‌ی کار نویسندگانی به نام **تری دیری** هستند که مجموعه‌ی تاریخ ترسناک و علوم ترسناک او پیش از این در ایران به چاپ رسیده است. آنتی‌گانی، نویسنده‌ی مجموعه‌ی طبیعت ترسناک هم یکی از همکاران تری دیری است که کار او را در رشته‌ی جغرافیا ادامه داده است و کتاب‌های او در سراسر جهان با استقبال خوانندگان مجموعه‌ی تاریخ ترسناک مواجه شده‌اند.

مجموعه‌ی طبیعت ترسناک*

نویسنده: آنتی‌گانی

تصویرگر: مایک فیلیپس

مترجم: محمود مزینانی

ناشر: پیدایش

هر جلد ۹۲ صفحه

هر جلد ۴۵۰۰ تومان

*توفان‌های تکان‌دهنده | حیوانات
وحشی از زمین - کجک
برنده‌ی جایزه‌ی بلوپیتر ۲۰۰۹

عاقبت پاک کردن مسئله

اسکار از همان روز اول با برادرش، رابرت، مشکل پیدا می‌کند، از او خوشش نمی‌آید، و هیچ‌چیز نمی‌تواند با او کنار بیاید. رابطه‌ی تیره و تاریک دو برادر، به علت توجه بیش از حد پدر و مادرش به رابرت، ادامه پیدا می‌کند و به مرور حادثه‌تر هم می‌شود؛ آن قدر که اسکار کاسه‌ی صبرش لبریز می‌شود و نقشه‌ای می‌کشد تا از دست رابرت خلاص شود. عملیات دک کردن کپک داستان پیاده کردن نقشه‌ی اسکار برای حذف رابرت است.

اسکار در قدم اول دنبال خانه‌ای برای رابرت می‌گردد. او برای این کار خانم و آقای هنسون، همسایه‌های پیرشان را انتخاب می‌کند. بعد خیلی حساب شده هنسون‌ها را متقاعد می‌کند که پدر و مادرش به کمک مالی نیاز دارند و دنبال خانواده‌ای برای نگهداری از رابرت می‌گردند. از طرفی، هم‌زمان به پدر و مادرش می‌رساند که هنسون‌ها پیر و ناتوان شده‌اند و برای کارهای باغچه به یک پسر نیاز دارند و رابرت را هم خیلی دوست دارند. با این‌که اسکار فکر می‌کند نقشه‌اش کاملاً حساب شده، دقیق، و هوشمندانه است، یک‌دفعه، در آخرین مرحله، به طرز غیرقابل باوری نتیجه کاملاً به ضرر او تمام می‌شود. اگر در موفقیت اسکار قرار دارید، یا برادر کوچک هستید، یا برادرهایی دارید که با هم نمی‌سازند و یا پسرهایی دارید که سایه‌ی هم را با تیر می‌زنند، این کتاب به شما درس خوبی می‌دهد؛ هم چنین به آن‌ها که نقشه‌های دقیق می‌کشند برای دک کردن دیگران و خیال می‌کنند خیلی زرنگند و مولای درز نقشه‌شان نمی‌رود، نکته‌ی ظریف و زیبایی دارد برای اطرافیان، به خصوص پدر و مادرهایی که از دعوای پایان‌ناپذیر بچه‌های‌شان کلافه‌اند و نمی‌دانند سرنخ این همه جنگ و دعوای بچه‌های‌شان کجاست.

عملیات دک کردن کپک

نویسنده: باربارا پارک

مترجم: نازنین دیهیمی

ناشر: نشر ماهی

۸۰ صفحه

۲۰۰۰ تومان

کودک خود را جست و جو می کند

* مجموعه ی فرانکلین *

نویسنده: پالت بورژوا

تصویرگر: برندا کلارک

مترجم: شهره هاشمی

ناشر: پیک دبیران

هر جلد ۲۸ صفحه

هر جلد ۲۰۰۰ تومان

* فرانکلین و خواهرش هریت | فرانکلین می گوید دوست دارم | فرانکلین با بچه های مدرسه به اردو می رود | فرانکلین و روز شکرگزاری | یک روز بد فرانکلین

فرانکلین لاک پشتی است که کودک می تواند با او همراه شود تا اگر از تاریکی می ترسد یا آن کنار بیاید، دروغ بگوید، نامرتب باشد، روز جشن از نبودن پدر بزرگ و مادر بزرگ ناراحت شود، رئیس بازی در آورد و دوستانش از او ناراحت شوند، دندان شیریش بیفتد، به مدرسه برود، از خواهرش عصبانی شود اما از او مراقبت کند، به اردو برود، یک روز بد را تجربه کند و به مادرش بگوید دوستت دارم. کودک خواننده در فضای کتاب های فرانکلین خودش را به جای او تصور می کند و توانایی ها، ضعف ها و احساسات خود را می شناسد و با روش آزمون و خطا، خودش به تنهایی، بدون حضور بزرگسالان، توانایی های خود را رشد می دهد. هم چنین خلاقیتش پرورش می یابد و اعتماد به نفسش تقویت می شود؛ مهم تر از همه، از احساس گناهی که بزرگسالان با پیام های اخلاقی شان و امر و نهی های پیوسته در او به وجود می آورند، مصون می ماند. کودک با همراهی با فرانکلین متوجه می شود که احساسات او به پدیده ها و رخداد های پیرامونش امری طبیعی است. تصاویر کتاب، هماهنگ با متن، به تقویت ارتباط مخاطب با کتاب یاری می رسانند. کودک به کمک تصاویر بیش تر با فرانکلین و دوستانش و مکان زندگی آنان آشنا می شود و خودش را در جمع آنان حس می کند. داستان این کتاب ها را می توانید برای کودکان ۲-۴ سال، با استفاده از تصاویر، تعریف کنید. در سال ۹۰، پنج جلد از این مجموعه منتشر شد.

نوجوانی در ۵ هزار سال پیش

نارمر، شخصیت اصلی داستان، نوجوان است. شاید هم سن شما باشد یا یکی دو سال با شما اختلاف سن داشته باشد، اما در ۵۰۰۰ سال پیش از امروز، مدت ها قبل از ساخت اهرام مصر و ابداع خط تصویری، زندگی می کند. نارمر خوش قیافه و باهوش، درحالی که برادرش از او بزرگ تر است، جانشین پدرش است.

آن شب سرد بود، خالی بود. هجوم سیاهی او را از آرزوهایش برای سرزمینی که فکر می کرد بزرگ ترین شهر کنار رود نیل و مرکز تمامی دنیاست باز می داشت. درد همه ی وجودش را فراگرفت. همین درد کافی بود تا هوشیار شود و از وادی هیچ، وادی سرد، وادی خواب ابدی بیرون بیاید.

نارمر زنده می ماند اما وادار می شود از امیری سرزمینی که عاشقش است بگذرد. او، با گروهی تاجر، شهر و دیار خود را ترک می گوید و به سرزمین دوردست سومر، میان دو رود فرات و دجله (در عراق امروزی)، می رود. ماه های بسیاری خواب سرزمینش را می بیند و انتظار دارد وقتی بیدار می شود در آن جا باشد. آیا نارمر می تواند سرزمین رؤیاهایش را فراموش کند؟

فضای داستان دوره ای از زندگی انسان در پیش از تاریخ، و شاید از بزرگ ترین دوره هایی است که تاکنون بشر شناخته است. در این فضا نوجوانی تصویر می شود که آرزوهای دارد، اما تباهی را تجربه می کند، خالی می شود اما عشق را پیدا می کند، آن گاه سرزمین خود را نجات می دهد و دوره ای تاریخی را رقم می زند.

این کتاب برای گروه سنی ۱۲-۱۶ مناسب است. آنان در عین آشنایی با چگونگی سرآغاز شکل گیری تمدن مصر، با همانندی با نارمر، شکست، تباهی، اندوه، پوچی، و عشق را تجربه می کنند. آنان، همراه با نارمر، طعم تلخ شکست را می چشند و تلاش می کنند موانع را از سر راه خود بردارند. کتاب «کودکان با نیازهای ویژه» را نیز به مبارزه با ناتوانی های شان تشویق می کند.

جکی فرنچ، نویسنده ی این کتاب، در سال ۲۰۰۸، نامزد جایزه ی آندرسن از طرف کشور استرالیا بوده است.

فرعون؛ پسری که بر رود نیل غلبه کرد*

نویسنده: جکی فرنچ
مترجم: شهلا انتظاریان
ناشر: پیدایش
۴۲۰ صفحه
۸۵۰۰ تومان

* برنده ی جایزه ی کتاب شورای کتاب کودک
استرالیا و برنده ی جایزه ی ACT

کیت و تخیلش

کیت، گربه و ماه

نویسنده و تصویرگر: دیوید | الموند استفن لامبرت

مترجم: ناهید معتمدی

ویراستار: نسرين وکیلی

ناشر: مبتکران با همکاری پیشروان

۳۲ صفحه

۱۸۰۰ تومان

اگر تصویر قصه خواندن برای بچه‌ها با به خواب رفتن آن‌ها پایان می‌گیرد، کیت، گربه و ماه درست از خوابیدن در یک شب مهتابی شروع می‌شود. وقتی کیت از خواب می‌پرد، صدای گربه‌ای را می‌شنود: میو! و این همان دنیایی است که بیش‌تر بچه‌ها دوست دارند، با بیدار ماندن در شب‌ها، آن را تجربه کنند. در قصه‌ی کیت، شب، شروع به راه افتادن تخیل کودکان و به تصویر کشیدن دنیایی است که با خوابیدن بر آن چشم می‌پوشیم، اما رؤیاهای کودکانه‌ی کیت او را از تخت بیرون می‌کشاند تا در شهری که حالا به خواب رفته است به گشت‌وگذار برود؛ گشت‌وگذاری که کودک می‌تواند با کمک تصاویر کتاب در آن سهیم شود. وقتی صحبت از قصه‌ای تصویری می‌شود، همه‌ی جزئیات تصاویر به کمک می‌آیند تا ناگفته‌های قصه را کامل کنند. تصاویر بیدار شدن کیت از خواب و همراهی او با گربه در شهر این وظیفه را به خوبی انجام داده‌اند؛ همان‌طور که استفاده از ترکیب رنگ‌هایی که شب را باورپذیر کنند و به تصویر کشیدن سایه‌ها و دیگر جزئیات، یک شب معمولی را در این کتاب کامل می‌کنند. کیت و تخیل او، به همراه تصاویر کتاب، کودک را به دنبال خود می‌کشاند و این شب معمولی را برای او متفاوت می‌کنند. قطع کتاب نیز در خدمت ایجاد جذابیت‌های بیش‌تر برای کودکی است که پدر و مادرش این قصه را برایش تعریف می‌کنند.

این کتاب به بچه‌ای که دلش نمی‌خواهد بخوابد و دوست دارد همه چیز را در شب هم تجربه کند، می‌گوید که می‌تواند با خیالش به همه جا برود. هر خواب شروع یک قصه‌ی تازه است.

کیت، گربه و ماه برای کودکان چهار سال و بیش‌تر توصیه می‌شود.

روزی که مانیا...

اگر کودکی زیر پنج سال دارید و دنبال داستان‌هایی می‌گردید که هم برایش جذاب باشند، هم سرشار از تخیل باشند، و هم آموزش‌هایی متناسب با زندگی ما به او بدهند، بدون تردید، می‌توانید روی **مانیا** حساب کنید.

مانیا دختر بچه‌ای شیرین است که، هر روز در نقشی، داستانی می‌آفریند که در آن، با نگاه کودکانه، دنیای اطراف را به هم‌سن و سالانش می‌شناساند و آنان را با تخیل خود همراه می‌کند.

مانیا یک مجموعه کتاب تصویری خوب برای کودکان است که اگر تصویرهایش هم به قدرت متنش بود، با درجه‌ای عالی در این‌جا معرفی می‌شد.

مانیا تجربه‌ای موفق در نوشتن کتاب برای کودکان زیر پنج سال است؛ به‌خصوص که معمولاً نوشتن کتاب برای این گروه در ایران چندان مرسوم نیست و نویسندگان ایرانی تمرین زیادی نداشته‌اند تا برای آن‌ها بنویسند. در کتاب‌های گروه سنی زیر پنج سال، تصویر و متن چنان به هم پیوسته‌اند که نمی‌توان داستان آن را مستقل از تصویرش نوشت.

در تجربه‌های نویسندگان ما، چون معمولاً داستان را مستقل از تصویر می‌نویسند، زیاده‌گویی دیده می‌شود و توصیف‌های زیاد از جذابیت داستان می‌کاهد، در حالی که در کتاب‌های تصویری، تصویر جای توصیف فضا را می‌گیرد.

مانیا از این نظر تجربه‌ی موفق‌تری است که نویسنده، با آگاهی از خصلت داستان‌های تصویری، داستان‌هایی موجز نوشته است؛ داستان‌هایی که، به جای توصیف‌های طولانی، کار را به تصویر واگذار کرده‌اند.

نویسنده، در هر کتاب، مانیا را در موقعیتی قرار داده است، که برای کودکان این سن و سال آشناست و در زندگی روزمره با آن روبه‌رو هستند.

این کتاب‌ها را می‌توان برای کودکان زیر پنج سال خواند و تصویرهایش را نشان شان داد، اما بچه‌های بزرگ‌تر هم از آن‌ها لذت می‌برند. هم‌چنین از آن‌ها می‌توان به عنوان متن‌های ساده برای کلاس اول بهره برد.

مجموعه‌ی مانیا*

نویسنده: عذرا جوزدانی

تصویرگر: سحر حقگو

ناشر: انتشارات شهر قلم و نشر چکه

هر جلد ۲۴ صفحه

هر جلد ۳۰۰۰ تومان

* روزی که مانیا پادشاه شد | روزی که مانیا گم شد | روزی که مانیا ملکه‌ی مورچه‌ها شد | روزی که مانیا دکتر شد | روزی که مانیا مهربان شد | روزی که مانیا نقاش شد
تقدیر شده در جایزه‌ی کتاب فصل (وزارت ارشاد)

جاذبه‌ی تصویر

آرش؛ حکایت تیر انداختن مرد قسه‌گو

نویسنده: مرجان فولادوند

تصویرگر: پژمان رحیمی‌زاده

ناشر: افق

۳۲ صفحه

۱۰۵۰۰ تومان

بار دیگر با روایتی از داستان آرش روبه‌رو هستیم: ایرانیان از دشمن شکست خورده‌اند و پناه بردن به کوه‌ها، پرداخت خراج به دشمن، بردگی در سرزمین بیگانه و مرگ، هیچ‌کدام، به کار نمی‌آیند. سرانجام دشمن پیشنهادی می‌دهد: تعیین مرز ایران زمین با پرتاب تیری از کمان. مسافتی که تیر بپیماید مساحت سرزمین ایران خواهد بود و محل فرود تیر مرز سرزمین ایران با سرزمین دشمن. به نظر دشمنان، این پیشنهاد جز حقارت و کوچکی برای ایرانیان چیزی نخواهد داشت، مگر تیرها شده از کمان چه قدر می‌تواند جلو برود؟ آرش قسه‌گو، که نه سردار است و نه جنگجو، پرتاب‌کننده‌ی تیر می‌شود. آرش نقالی است که قصه را از نیزه بیش‌تر دوست دارد.

او بلندترین قله را انتخاب می‌کند تا روی آن برود و تیر را پرتاب کند. درخت و باد و صخره مانع او می‌شوند و خطرات راه را به او یادآوری می‌کنند، ولی آرش هم چنان مصمم به جلو می‌رود. او به آخرین سنگ این سرزمین، در بلندترین قله، می‌رسد و تیر را پرتاب می‌کند؛ تیری که جاننش را در آن می‌گذارد و مساحتی پهناور را برای ایران رقم می‌زند. دشمنان انگشت بر دهان می‌مانند. هر تصویر کتاب برای خود تابلویی است زیبا و قابل توجه. تصاویر این روایت را برای خواننده جذاب‌تر می‌کنند. داستان آرش را هر چند بار و به هر زبان که بخوانی بازهم خواندنی است و شنیدنی؛ آن هم وقتی که تصاویری جذاب نقش‌بند آن باشند.

آرزوی پسرک صحرانشین

افسانه‌ای از قاره‌ی سیاه و مردمانی که در حاشیه‌ی صحرا، با آداب و سنن خاص خود، زندگی می‌کنند. **آکلی**، پسر بچه‌ی صحرانشین، به مادر می‌گوید که بزرگ شده و می‌خواهد به شهر برود تا شمشیرش را از عمویش بگیرد. مادر او را از رفتن به این سفر نهی و خطر دیوهای صحرا را گوشزد می‌کند، اما مخالفت جدی با او ندارد. پدر هم آن‌جا نیست. تنها کسی که قبول می‌کند با آکلی همسفر شود، شتر پیر است. آکلی به او قول می‌دهد اگر موفق شود شمشیر را بگیرد، برای او یک زین نقره‌ای بخرد. آکلی با شتر عازم این سفر دشوار می‌شود، در حالی که با خود فکر می‌کند که این شتر چه قدر خوش خیال است و چه قدر راحت می‌شود او را فریب داد. در طی سفر هرگاه شتر او را از خطری می‌رهاند و قولی را که داده یادآوری می‌کند، آکلی، در حالی که او را نوازش می‌کند، با خود فکر می‌کند که چه قدر این شتر خوش خیال است!

ویژگی کتاب تصویرسازی فضای قصه، به‌ویژه صحرا و دیوهای آن، و روابط شخصیت‌های قصه، به‌ویژه رابطه‌ی آکلی و شتر و مقابله‌ی آکلی و شتر با دیوهاست.

این کتاب برای گروه سنی ۶-۱۱ سال مناسب است. آنان در عین آشنایی با زندگی سخت صحرانشینان و مفاهیم فریب، قول، و خوش خیالی، شجاعت آکلی را تحسین می‌کنند.

آکلی؛ شاهزاده‌ی صحرا: قصه‌ای از سرزمین شن‌ها

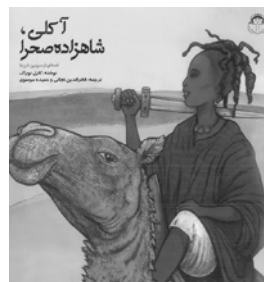
نویسنده: کارل نوراک

مترجمان: فخرالدین نجاتی و حمیده موسوی

ناشر: نشر نوشته (کتاب‌های خورشید خانم)

۲۸ صفحه

۴۵۰۰ تومان

عروسکی که از هیچ چیز نمی ترسد

ایزی و راسو

نویسنده و تصویرگر: ماری لوئیزا فیتز پاتریک

مترجم: نسرين وکیلی

ویراستار: پارسا میهن پور

ناشر: مبتکران با همکاری پیشروان

۲۹ صفحه

۲۳۰۰ تومان

ترس از ناشناخته‌های دنیای اطراف یکی از دغدغه‌های بیش‌تر کودکان و پدر و مادرهای‌شان است. ترس از تاریکی، حشرات یا، به‌طور کلی، روبه‌رو شدن با چیزهای تازه. در این شرایط حضور یک نفر در کنار کودک می‌تواند به او دلگرمی بدهد و اندکی از ترس‌هایش کم کند. این شخص دوم می‌تواند یک موجود خیالی یا یک عروسک به اسم راسو باشد که کودک را از تنهایی بیرون بیاورد.

ایزی دختر کوچولویی است که ترس‌های زیادی در زندگی‌اش دارد: ترس از تاریکی، از سایه، از عنکبوت، از اشتباه کردن، گم شدن و روی صحنه رفتن در نمایش‌های مدرسه. اما تا وقتی راسو در کنار او باشد، این ترس‌ها برایش معنایی ندارند، چون **راسو** از هیچ کدام این‌ها نمی‌ترسد و حس حضور راسو در کنارش به او اجازه می‌دهد ترس‌ها را کنار بگذارد و تجربه کند. ایزی به راسو شخصیت می‌دهد و کارهایی را که برایش ترسناک است، به‌عنوان راسو، به‌راحتی انجام می‌دهد. اما روزی راسو گم می‌شود و حالا ایزی باید به تنهایی با دنیای اطراف روبه‌رو بشود و دنبال راسو بگردد.

تصویرگر این کتاب، که نویسنده‌ی آن هم هست، این ترس و دوستی صادقانه‌ی ایزی و عروسکش را با زیبایی به تصویر کشیده است و با استفاده‌ی درست از رنگ‌ها، در قسمت‌های مختلف، زیبایی و ترسناکی دنیا را از چشم ایزی به نمایش گذاشته. می‌توان این کتاب را به همه‌ی کودکانی هدیه کرد که فکر می‌کنند: زندگی خوب است، اما ترسناک هم هست.

این کتاب و تصاویرش می‌توانند برای کودکان سه تا هفت سال جذاب باشد.

اسید به جای طراوت باران

واژه‌ی باران شور و شوق و شادی و طراوت و بازی کودکان را به یاد می‌آورد. باران اسیدی چیست؟ اسید! مگر می‌شود باران طراوت‌بخش، اسیدی باشد؟ بله. موادی شیمیایی که در هوای شهرهای آلوده فراوانند، در ذرات آب موجود در جو حل می‌شوند و باران اسیدی بر خاک، گیاهان، جانوران، انسان، ماشین، بناها و... فرومی‌ریزد و به آن‌ها آسیب می‌رساند. حالا حتماً می‌خواهی بررسی این گازها از کجا می‌آیند؟ سوزاندن هر ماده، از جمله سوخت‌های فسیلی، موجب تولید باران اسیدی می‌شود. آیا می‌دانید که دود خروجی از آگروز ماشینی که سوار شده‌اید یکی از عوامل اصلی بارش باران اسیدی در شهرهای بزرگ است؟ در این کتاب با چگونگی ایجاد باران اسیدی و راه‌های جلوگیری از آن آشنا می‌شویم. هم‌چنین راه‌حل‌های پایدار را می‌شناسیم. این راه‌حل‌ها روش‌هایی هستند که از انتشار گازهای تولیدکننده‌ی باران اسیدی جلوگیری می‌کنند. از راه‌حل‌های پایدار، نصب دستگاه تصفیه‌ی دود در خودروهاست که برای اجرای آن به راهکارهای قانونی نیاز است. آیا در شهری که شما زندگی می‌کنید باران اسیدی می‌بارد؟ آیا در شهر شما از راه‌حل‌های پایدار برای حفاظت محیط‌زیست استفاده می‌شود؟

این کتاب برای گروه سنی ۱۲-۱۵ مناسب است. آنان با خواندن این کتاب متوجه می‌شوند که برای جلوگیری از ریزش باران‌های اسیدی کمک‌های بسیاری از آن‌ها ساخته است؛ مثلاً پیاده رفتن به مدرسه یا محل کار، خاموش کردن لامپ‌های اضافه و به طور کلی، صرفه‌جویی در مصرف انرژی. هم‌چنین آنان به مسئولیت و نقش خود در ایجاد زندگی سالم پی خواهند برد.

در این کتاب آمده است که برای حل مشکل باران اسیدی می‌توان از انرژی‌های جایگزین، مانند انرژی هسته‌ای، خورشیدی و باد، به جای سوخت‌های فسیلی، استفاده کرد. لازم است بدانیم در دنیای امروز استفاده از نیروگاه‌های هسته‌ای جای بحث بسیاری دارد، چون اگرچه مشکل باران اسیدی را حل می‌کنند، ممکن است خطری بزرگ‌تر از باران اسیدی، مانند حادثه‌ی سونامی ژاپن و نشست مواد پرتوزا و در نتیجه مرگ و نابودی خاک، آب، گیاه، جانور و انسان و زندگی را به دنبال داشته باشند.

باران اسیدی

نویسنده: سالی مورگان

مترجم: محمدرضا داهی

ناشر: شرکت انتشارات فنی ایران

۲۴ صفحه

۱۲۰۰ تومان

کاهش مصرف بازمصرف- بازیافت

با زباله چه کنیم؟

نویسنده: سالی مورگان

مترجم: هایده منصوری

ناشر: شرکت انتشارات فنی ایران

(کتاب های سبز)

۳۲ صفحه

۱۲۰۰ تومان

یک خانواده ی چهار نفره، هر هفته، حداقل، یک سطل بزرگ پر از زباله دور می ریزد. ما زباله ها را در سطل می ریزیم، رفتگران سطل ها را خالی می کنند و ما دوباره آن ها را پر می کنیم. آیا می دانید زباله ی خانگی فقط بخش کوچکی از زباله هایی است که سالانه تولید می شوند؟ سرنوشت زباله ها چیست؟ آن ها را در گورستان زباله ها دفن می کنند. گورستان زباله در شهر شما کجاست؟ هنگامی که گورستان زباله گنجایش دفن زباله های ما را ندارد، زباله ها از کجا سر در می آورند؟ آیا می دانید بسیاری از چیزهایی که ما دور می ریزیم باارزشند؟ بخش بزرگی از زباله هایی که ما دور می ریزیم، کاغذ و مقوا هستند که می توان آن ها را بازیافت کرد. زباله های صنایع و کشاورزی کدامند؟ کدام زباله ها را می توان به انرژی تبدیل کرد؟ با زباله چه کنیم؟

قبل از هر کار زباله ی کمتری تولید کنیم. هر چیزی را که نمی خواهیم سعی کنیم به مصرف جدیدی برسانیم و اگر نتوانستیم، آن را به بازیافت بسپاریم. ما می توانیم با انجام راه های ساده ی پیشنهادی در این کتاب در حفظ محیط زیست نقش داشته باشیم. خواندن جمعی این کتاب و بحث و گفت و گو درباره ی آن و ترتیب دادن فعالیت هایی برای پاک سازی محله، پارک، کوهستان، و دشت در ترویج فرهنگ زیست محیطی بسیار تأثیرگذار خواهد بود.

پرواز با بال‌های جادویی

کتاب‌های فانتزی، پر از جادو و موجودات جادویی‌اند، کتاب‌هایی که این روزها نوجوانان زیادی را به خود جذب می‌کنند. بازگشت هرداد هم یکی از همین کتاب‌هاست: کتاب‌هایی که یک جهان جادویی را به نمایش می‌گذارند؛ جهانی که تقابل خیر و شر و جنگ بین خوبی و بدی یکی از ویژگی‌های آن‌هاست.

در روزهایی که بازار ترجمه پر از این دست کتاب‌هاست، بازگشت هرداد تلاشی است در عرصه‌ی تألیف، برای عرضه کردن یک فانتزی که فضا و شخصیت‌های آن برای مخاطب نوجوان ایرانی آشنا باشد.

دختری نوجوان، که دغدغه‌های نوجوانانه‌ی خود را دارد، دوست دارد پای کامپیوتر بنشیند و به جای فکر کردن به شکست دادن غول دریاها، به مهمانی برود و خوش باشد.

اما وقتی می‌فهمد که مادرش یک پری دریایی بوده و حالا وظیفه‌ی اوست که با نجات بانو هرداد، آرامش را به دریا برگرداند، دنیایش به یک‌باره تغییر می‌کند.

مخاطب در این گیرودار با او همراه می‌شود، نگران سرنوشت قهرمانان داستان می‌شود، برای نجات هرداد با غول‌ها می‌جنگد و همراه او مبارزه می‌کند.

نوجوانانی که به داستان‌های فانتزی علاقه‌مندند، با خواندن این کتاب، به تخیل‌شان اجازه‌ی سفری چند ساعته به سرزمین‌های جادویی می‌دهند.

بازگشت هرداد

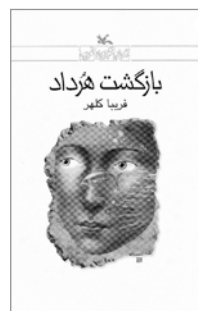
نویسنده: فریبا کلهر

ویراستار: بابک آتشین‌جان

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۲۴۰

تومان ۲۵۰۰

ایده‌های سبز

بچه‌ها بچه‌ها، آیا می‌دانید در بسیاری از کشورها ریختن آشغال روی زمین غیرقانونی است؟

بچه‌ها بچه‌ها، آیا می‌دانید بازیافت چیست؟ آیا می‌دانید با بازیافت مواد دورریختنی می‌توان انرژی بسیاری را ذخیره کرد؟ آیا می‌دانید با ذخیره‌ی این انرژی می‌توانیم ز سیاره‌ی زمین حفاظت کنیم؟

مفاهیم کلیدی زیست‌محیطی‌ای که در این دو کتاب طرح شده‌اند کودکان را وادارند تا به سیاره‌ی زمین بیندیشند و با ایده‌های سبز راهنما، برای حفظ آن، دست به عمل بزنند. تصاویر کتاب از کودکان نژادها و ملیت‌های گوناگون، در گروه‌های سنی متفاوت، تشکیل شده، که با هم می‌کوشند ایده‌های سبز را به اجرا درآورند. این تصاویر به مخاطب نشان می‌دهند که این زمین برای همه است و تلاش همگان بقای آن را تضمین می‌کند. در هر یک از این کتاب‌ها یک شخصیت تصویری خیالی دیده می‌شود، که با شیطنت خاص خود، مخاطب را به دنبال خود می‌کشاند.

کودکان ۶-۱۲ سال با خواندن این کتاب‌ها به نقش خود در حفاظت محیط‌زیست پی خواهند برد. آنان با درک این جایگاه متوجه می‌شوند اگر چه کوچکند، می‌توانند کارهای بزرگ انجام دهند؛ کارهایی که در ادامه‌ی بقای سیاره‌ی زمین بسیار مؤثر است. پذیرفتن مسئولیت مهم حفاظت از زمین اعتماد به نفس کودک را تقویت می‌کند و از سوی دیگر، بذرا راه و رسم زندگی سالم را از کودکی در او پرورش می‌دهد.

بازیافت

نویسنده: نیل موریس

مترجم: فرحناز حسینی طباطبایی

ناشر: شرکت به‌نشر (آستان قدس رضوی)

۲۴ صفحه

۱۶۰۰ تومان

مواظب محیط زیست

خود باشیم

نویسنده: نیل موریس

مترجم: فرحناز حسینی طباطبایی

ناشر: شرکت به‌نشر (آستان قدس رضوی)

۲۴ صفحه

۱۶۰۰ تومان

ماجرای سامبا و کونتا با بز بلا

بز من کارام- کارام بازنویسی یک افسانه‌ی کهن است به قلم **ساتومی ایچیکاوا**. آقای ایچیکاوا در اصل ژاپنی است، ولی سال‌های زیادی است که در پاریس زندگی می‌کند. روی جلد یا در شناسنامه‌ی کتاب درباره‌ی خاستگاه این افسانه چیزی نوشته نشده است، ولی تصویرگری آن فضایی شرقی و آسیایی دارد که عنصر برجسته‌ی آن طبیعت و حرکت است. ماجرای کتاب هم درباره‌ی دو دوست است، **کونتا** و **سامبا**، که یکی ماهی‌گیر است و دیگری چوپان. آن‌ها برای فروش ماهی‌ها و یکی از بزهای گله قرار می‌گذارند تا با قایق کونتا به بازار بروند، ولی بز سامبا از همان اول صبح سرتق بازی درمی‌آورد و نمی‌خواهد سوار قایق شود. این دو پسر به زور بز را سوار قایق می‌کنند؛ بز هم از خیره‌سری دست برنمی‌دارد و در میانه‌ی راه، وقتی سامبا به خواب می‌رود، شیرجه می‌زند توی آب رودخانه و بی‌هراس از هیچی، می‌خواهد خودش را شناکان به ساحل برساند. کونتا، که شناگرِ قابل‌ی است، بز را دنبال می‌کند و این تعقیب و گریز ادامه می‌یابد...

بز کارام - کارام یک بز معمولی نیست و، آن‌طور که در اوایل داستان می‌خوانیم، یک بز شرور یا بد اخلاق هم نیست. در آخر داستان کم‌کم برای خواننده معلوم می‌شود او یک بز خارق‌العاده‌ی خیلی مهربان است و دوستی قشنگی بین او و کونتا شکل می‌گیرد.

به نظر می‌رسد، این افسانه‌ی پرماجرا و محتوای آن، که بر مهربانی و دوستی تأکید می‌کند، برای کودکانِ هفت تا ده ساله سرگرم‌کننده است؛ مخصوصاً شخصیت بز و شیطنت‌هایش که خیلی باهوش و بلا به نظر می‌رسد. شخصیت کونتا و تغییری که در نگرش او نسبت به بز رخ می‌دهد قابل توجه و مثبت است. زبان بازنویسی ساده و متن، کوتاه و بدون پُرگویی است. این ویژگی، به علاوه‌ی تصویرگری شیرین کتاب، باعث می‌شود که بز من کارام - کارام برای بچه‌های کم‌تر از هفت سال هم جذاب باشد.

بز من کارام . کارام

نویسنده: ساتومی ایچیکاوا

مترجمان: فخرالدین نجاتی، حمیده موسوی

ناشر: نشر نوشته (کتاب‌های خورشید خانم)

۳۶ صفحه

۳۵۰۰ تومان

کودک اسباب بازی نیست

بچه‌ی پرحرف

نویسنده: مارگارت وایلد

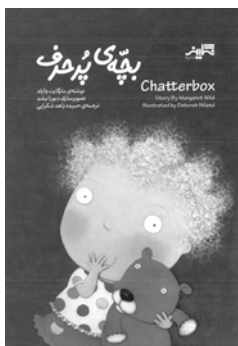
تصویرگر: دبورا نیلند

مترجم: حمیده زاهد شکرآبی

ناشر: نگارینه

۳۲ صفحه

۲۴۰۰ تومان

تصاویر بزرگ و رنگارنگ از ویژگی‌های یک کتاب خردسال است که می‌تواند از بدو تولد تا سه سالگی او را سرگرم کند. با صدای بلند خواندن باعث می‌شود که کودک نسبت به کلمات واکنش نشان دهد و آن‌ها را به خاطر بسپارد. این بار هم ماجرا یک ماجرای همیشگی است: ماجرای مواجهه‌ی کودک با اطرافیانش، خواسته‌ای که اطرافیان دارند، و نگاهی که از بالا به کودک تازه از راه رسیده دارند. در این کتاب دیزی کوچولو هنوز نمی‌تواند حرف بزند، اما کارهای «جالبی» انجام می‌دهد: از چهار دست و پا رفتن تا شلپ و شلوپ کردن در آب؛ از سرو صداهای انداختن با ظرف‌ها تا شنیدن داستان، اما حرف زدن را هنوز بلد نیست. نه کلمه‌های کوچک مثل «مامان» و «بابا» و نه درآوردن صدای حیوانات. پدر و مادر و مکس مدام از او خواهش می‌کنند که سخن بگوید و سرانجام اتفاق دیگری می‌افتد.

این کتاب روال مرسوم آثار خردسالان را، که مبتنی بر تکرار است، به سادگی رعایت کرده، ترس‌های کودک را از یک طرف و خواسته‌ی «پس کی حرف می‌زند؟» اطرافیان را هم نشان داده و با تصویر و کلمات تشریح کرده است. روندی که نویسنده پی می‌گیرد این نکته را به پدر و مادر یادآوری می‌کند که کودک اسباب بازی نیست که هر زمان هر کاری را از او بخواهند انجام دهد و مانند یک عروسک سبب شادی آنان شود. از طرفی، همین کتاب کم‌حجم یک کودک تازه به دنیا آمده را، به همراه خصوصیاتش، معرفی می‌کند. این کتاب را پدر و مادرها می‌توانند برای کودک بخوانند و در لذت و شگفتی و به یاد آوردن وظیفه به او کمک کنند. تصاویر این کتاب نیز خوشایندند.

هر چیزی داستانی دارد

کشاورز مزرعه و حیواناتش را خیلی دوست دارد، همیشه آواز می‌خواند، و به حیوانات مزرعه‌اش آب و غذا می‌دهد. او سه پسر هم دارد. کم‌کم خشک‌سالی فرا می‌رسد و کشاورز همه چیزش را از دست می‌دهد و دیگر حیوانی برایش باقی نمی‌ماند. او، با گوش سپردن به ندای قلبی خود، مزرعه‌ای دیگر خلق می‌کند و از پسرانش نیز می‌خواهد با دل سپردن و گوش دادن به پرچین به شغل آینده‌شان پی ببرند. پسران هم همین کار را می‌کنند و گوش سپردن به پرچین به هر یک از آن‌ها می‌گوید که چه کار باید بکنند.

کودکان سنین دبستانی، با خواندن این کتاب، یاد می‌گیرند که با تمرکز بر طبیعت و توجه به آن و آنچه پیرامون‌شان قرار دارد و با گوش سپردن به ندای قلبی خود معماهای زندگی را حل کنند و به پاسخ درست برسند. نویسنده‌ی این کتاب، با نوشتن آثاری متعدد برای کودکان، تاکنون جوایز مختلفی، از جمله جایزه‌ی نیوبری، را دریافت کرده است.

پدر، پرچین و پسرها

نویسنده: پل فلیش من
تصویرگر: بگرام ایبا تولین
مترجم: نسرين وکیلی
ویراستار: رویا خوشنویس
ناشر: مبتکران
۲۳۰۰ تومان

دوستی با یک گربه‌ی تحمل ناپذیر!

فرض کنید یک سگ نگهبان، آن هم نه یک سگ نگهبان معمولی، بلکه یک سگ نگهبان سرحال، خوش خلق، اهل خودنمایی و قپی و بالاخره کمی تا قسمتی ترسو، در یک روستا بخواهد خاطراتش را برای شما تعریف کند. نتیجه‌ی این تعریف خاطرات می‌شود مجموعه‌ای به اسم هنگ، سگ گاوچران که دل بسیاری از نوجوانان و حتی بزرگسالان را در سراسر دنیا به‌دست آورده است.

پرونده‌ی گربه‌ی خون آشام!

(جلد ۲۱ از مجموعه‌ی هنگ، سگ گاوچران)

نویسنده: جان آر. اریکسون

ترجمه: فرزاد فرید

ناشر: کتاب پنجره

۱۲۸ صفحه

۴۰۰۰ تومان

این فصل شاهد چاپ یک جلد دیگر از مجموعه‌ی خاطرات هنگ، سگ گاوچران بودیم. این جلد با عنوان پرونده‌ی گربه‌ی خون آشام، داستان رفاقت عجیب و ویژه‌ی هنگ با یک گربه‌ی انزواطلب و خون آشام را تعریف می‌کند. طبق معمول این مجموعه، در نهایت، هنگ ناچار می‌شود با پذیرش شرایطی که در قدم اول نامطلوب و حتی وحشتناک به نظر می‌رسد بحران‌های پیش آمده را به نحوی پشت سر بگذارد تا بتواند دوباره به وضعیت دوست داشتنی خود بازگردد.

اگر بنا باشد مادر یا پدری دلیلی برای خریدن این کتاب از مجموعه‌ی هنگ سگ گاوچران پیدا کند، شاید بهترین دلیل محوریت مفهوم «دیگران» و شکل صحیح رابطه با آن‌ها در این کتاب باشد. شاید برای یک سگ موجودی متفاوت‌تر و حتی شاید نفرت‌انگیزتر از یک گربه، آن هم یک گربه‌ی ماده‌ی آب‌زیرکاه، با چهره‌ای معصومانه، نباشد، اما قصه‌ای که هنگ برای ما تعریف می‌کند به خوبی نشان‌مان می‌دهد که حتی با موجودی آن قدر دور و آن قدر متفاوت هم می‌توان دوست شد، همکاری کرد و حتی شاید دلتنگش شد.

برای آن‌هایی که این مجموعه را نمی‌شناسند، می‌توان گفت حسن اصلی مجموعه شکل روایت طنزآمیز آن، شخصیت‌پردازی کم‌نظیر و طنز موقعیتی است که با طنز زبانی فاخری همراه شده و این ترکیب باعث شده است امروزه این سگ گاوچران و دوستانش در تمام دنیا شناخته شده و محبوب باشند.

جلد بیست و یکم از مجموعه‌ی هنگ سگ گاوچران اگرچه به نسبت دیگر مجلدات، خنده‌دارترین یا جذاب‌ترین نیست، بی‌شک ما می‌توانیم به عنوان کتابی جذاب، که خواندنش می‌تواند برای نوجوان‌های دوستدار کتاب یک خاطره‌ی خوب باشد، آن را به مخاطبان خود توصیه کنیم؛ به ویژه این‌که ترجمه‌ی **فرزاد فرید** هم، مثل همیشه، روان و خواندنی است و ارزش‌های کتاب را به خوبی به زبان فارسی منتقل کرده.

زندگی بدون دعوا

پسر ماجراجو کتابی کوچک با داستانی سرگرم کننده و تصاویری جذاب است. ماجرای آن درباره ی پسری به نام **گوستاو تلوش** است که مربی های مدرسه او را گوستاو جنگ جو صدا می کنند؛ چون گوستاو عاشق کتک کاری است و همه نوع دعوا را دوست دارد. می پرسید چرا؟ چون، به نظر گوستاو، شلوغ بازی خیلی کیف دارد. به نظر ما هم گوستاو شخصیتی دوست داشتنی است. چرا تعجب می کنید؟ درست است که او از آن پسر بچه های بازیگوش و پُرشیطنت است که مُدام دعوا می کنند، ولی میل او به مبارزه با قوانین جالبی محدود می شود. مثلاً گوستاو می داند کشیدن مو فایده ای ندارد، گاز گرفتن احمقانه است و نباید موقع دعوا گلوی دوستش را فشار بدهد یا به صورت او ضربه بزند و.... در واقع، گوستاو اصلاً پسر بدی نیست و **بناتریس فونتائل** هم داستان را طوری پیش می برد که، در نهایت، گوستاو بتواند انرژی فراوانش را در ورزش جودو مهار کند؛ ضمن این که دوستان گوستاو در این داستان پسرهایی از نژادهای مختلف و با مذهب های متفاوتند. نویسنده، با کنار هم قراردادن گوستاو، **مارتینو، جمال، رابینسون، عابد** و... اختلاف های آن ها را نشان می دهد و به کودک می گوید که تفاوت های فردی نمی تواند عامل دوری و جدایی او از دیگران باشد. پسر ماجراجو پیشنهاد خوبی برای دانش آموزان کلاس های سوم، چهارم، و پنجم دبستان است. هم چنین هدیه ای است برای کودکان پر خاشگر. آن ها با خواندن این کتاب درک می کنند که خشم یک هیجان طبیعی است و می توان آن را بیان و کنترل کرد. برای همین، نیازی به دعوا و کتک کاری نیست. تازه، اگر پدرها و مادرها یا مربی ها و معلم ها با کودک درباره ی دعوا یا خشم گفت وگو کنند، او نسبت به احساسات خودش آگاهی پیدا می کند و یاد می گیرد چگونه با دیگران سازگاری داشته باشد. گوستاو هم در پایان ماجراهایش می فهمد در زندگی چیزهای زیادی غیر از دعوا هست که او می تواند آن ها را دوست داشته باشد.

پسر ماجراجو

نویسنده: بناتریس فونتائل

تصویرگر: مارک بوتاوان

مترجم: مرجان حجازی فر

ناشر: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

صفحه ۴۴

۲۵۰۰ تومان

شجاعت و پرخوری در ساحل

از همان صفحه‌ی اول کتاب، در دل ماجراییم. صفحه‌ی اول کتاب برگ اول دفتر خاطرات تیم است. تیم می‌خواهد همراه پدر و مادر و دوستش بیسکوتیز به شهر ساحلی لن پیس تیل برود.

تیم، پسر بچه‌ی لاغر داستان، به راحتی احساساتش را بیان می‌کند: این‌که از خرید خوشش می‌آید و گاهی برای پدرش نگران می‌شود. او از فکرهای بکر پدرش چندان دلخوشی ندارد، اما این بار ماجرا برایش جالب است، زیرا قرار است دوستش همراه‌شان بیاید.

نویسنده از زبان تیم جزئیات زیادی را تشریح کرده است و این شاید برای خواننده‌ی بزرگ‌سال نیز جالب باشد. اما کمی که از فصل اول می‌گذرد، درمی‌یابیم که هر فصل با برگه‌های خاطرات این دو پسر بچه آغاز می‌شود که در واقع پیش‌درآمد اتفاقی است که بعدتر می‌افتد.

همراهی دو پسر بچه، با تفاوت‌های زیاد، یکی از عوامل جذابیت کتاب است. مثلاً یکی مدام دهانش پر است و چیزی می‌خورد اما، دیگری بدغذاست. این تنها تفاوت‌های دو پسر در یک «تعطیلات تابستانی» چند روزه نیست. نگاهی که تیم و دوستش به ماجراها دارند متفاوت است: از قهر و آشتی پدر و مادر دختری که در همان ساحل با او آشنا می‌شوند تا ماجرای ترس و غلبه بر یک دشمن بی‌رحم. پسری بزرگ جثه و گروهش.

اتفاقات داستان، در عین سادگی، پیچیده به نظر می‌رسند و این ویژگی، در کنار تفاوت‌های پررنگ این دو پسر در برخورد با اتفاقات پیرامون، از عوامل جذابیت داستان است.

برای هر اتفاق می‌توان راه حل‌های گوناگونی پیدا کرد و در عین حال فراموش نکرد یک راه برای همه ممکن است به نتیجه نرسد. اوج این مسئله در ارتباط با شخصیتی به نام کلی و مشکلی که از نظر جسمی در برابر یک دسته سرکش پیش می‌آید، خود را نشان می‌دهد.

کودک می‌تواند انتخاب کند کدام شخصیت را دوست داشته باشد و دفتر خاطرات کدام را دنبال کند، چرا که یک دفتر فقط درباره‌ی غذاست و دفتر دیگر درباره‌ی آدم‌ها.

این کتاب برای بچه‌های چهارم و پنجم دبستان و دانش‌آموزان اول راهنمایی مناسب است، اما فونت‌های انتخاب شده برای متن کتاب آن قدر ریزند که خواندن آن را برای مخاطبانش دشوار می‌کنند.

تعطیلات تابستانی

نویسنده: ژاکلین ویلسون

تصویرگران: نیک شارلت، سو هیپ

مترجم: پروین جلوه‌نژاد

ناشر: انتشارات علمی و فرهنگی

۱۰۴ صفحه

۲۵۰۰ تومان

مجموعه‌ای از داستان‌های تاریخی

مجموعه‌ای ت مثل تاریخ مجموعه‌ای تاریخی است که هر یک از جلد‌های آن به بازگویی زندگی یکی از شخصیت‌های مؤثر در تاریخ ایران می‌پردازد. همه‌ی این شخصیت‌ها ضرورتاً ایرانی نیستند، اما همه‌شان نقشی در تاریخ این سرزمین بازی کرده‌اند و این مجموعه هم بیش‌تر بر بخشی از زندگی این افراد متمرکز است که تأثیری در تاریخ ایران داشته‌اند. در این مجموعه، هر یک از کتاب‌ها نویسنده و تصویرگری مجزا دارند، اما تمام کتاب‌ها اهداف و شکل یکسانی دارند. هدف این کتاب‌ها آشنا ساختن مخاطب سنین دبستان با شخصیت‌های تاریخی است. در این کتاب‌ها اطلاعات تاریخی و داستانی، درباره‌ی زندگی شخصیت مورد نظر، در کنار هم، آمده است. بعضی از کتاب‌ها بیش‌تر به داستان پرداخته‌اند و بعضی‌ها بیش‌تر اطلاعات را بازگو کرده‌اند، اما به هر حال در تمامی کتاب‌های این مجموعه ابتدا داستانی نقل شده و بعد از معرفی شخصیت در دل روایت داستانی، اطلاعات مربوط به او آورده شده است. این داستان‌ها گاهی سرگذشت کامل هستند و گاهی تنها بخشی از زندگی شخصیت‌ها. اطلاعات پایان کتاب زبانی گزارشی دارند.

مجموعه‌ی ت مثل تاریخ *

نویسندگان: محمود برآبادی، مجید راستی،
جعفر توزنده جانی، ناصر نادری، محمود
پوروهاب
تصویرگران: مرجان اندرودی، علی نامور،
فرشته نجمی
ناشر: انتشارات مدرسه
هر جلد ۳۵۰۰ تومان

* کوه سنگی و داریوش بزرگ | اسکندر مقدونی
| مهرداد اول | آریو برزن | خسرو انوشیروان

نمک‌های متن

مجموعه‌ی چارلی و لولا

نویسنده و تصویرگر: لارن چایلد

مترجم: مهتاب یعقوبی

ناشر: منظومه‌ی خرد (انتشارات ماهک)

هر کتاب ۲۴ صفحه

هر کتاب ۲۵۰۰ تومان

مجموعه داستان‌های چارلی و لولاسعی می‌کنند، کمابیش غیرمستقیم و با داستان‌هایی ساده و شیرین، به خردسالان آموزش دهند.

لولا و چارلی با هم خواهر و برادرند. آن‌ها با **لوتا و مارو** دوست هستند و هر بار میان آن‌ها ماجرابی اتفاق می‌افتد که برای‌شان به یادگیری نکته‌ای تازه منجر می‌شود. شیطنت‌ها و بازیگوشی‌های آن‌ها کتاب را برای گروه سنی خردسال شیرین می‌کند. این بازیگوشی و شیطنت در نوع صفحه‌آرایی و تصویرگری کتاب نیز به چشم می‌خورد.

هر جا که خوشمزگی‌ها و نمک‌های متن بیش‌تر می‌شود، کار به نفس کودکانی خود نزدیک‌تر می‌شود و در نتیجه برای مخاطب خردسال جذاب‌تر به نظر می‌آید. پرهیز از آموزش مستقیم، در کارهایی که فی‌نفسه هدف‌شان آموزش است، و پنهان کردن نکته‌ی آموزشی، در زیر لایه‌ی داستانی، آسان نیست و نویسنده سعی کرده در این مجموعه به این امر توجه کند. هر جا نویسنده به این امر نزدیک‌تر شده، در ایجاد ارتباط با خواننده موفق‌تر بوده است.

مجموعه داستان‌های چارلی و لولا، از سوی انتشارات پنگوئن، به عنوان یکی از بهترین داستان‌های کودک هفتاد سال اخیر برگزیده شده است.

*دوست ندارم دندان لقم بیفتد! بگو سیب
|ببخشید! این کتاب من است|

تو مردی، اما زنده‌ات کرده‌اند

همه‌ی ما آدم‌های مشهور زیادی را می‌شناسیم؛ کسانی که شاید آن‌ها را از نزدیک ندیده باشیم، اما جوری درباره‌ی آن‌ها حرف می‌زنیم که انگار همسایه‌ی بغلی ما بوده‌اند و مدت‌ها با آن‌ها زندگی کرده‌ایم. ما لحظات خاصی از زندگی آن‌ها را می‌شناسیم، برخی از حکایت‌های آن‌ها را برای هم نقل می‌کنیم و خلاصه با آن‌ها زندگی می‌کنیم. کسانی مثل سعدی، حافظ، ادیسون، بازیگران، و خوانندگان مختلف از این دست آدم‌ها هستند که معمولاً با عنوان مشاهیر از آن‌ها یاد می‌شود.

اما همین مشاهیر را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد: مشاهیر مرده و مشاهیر زنده. مشاهیر زنده آدم‌هایی هستند که در زمانه‌ی ما مشهور شده‌اند. این است که عمر شهرت‌شان کوتاه است یا، بخواهیم بهتر بگوییم، شهرت جوانی دارند، به خاطر همین جوانی هم جزئیات زیادی از زندگی آن‌ها می‌دانیم، از شکل زندگی آن‌ها خبر داریم و معمولاً هر روز از اطراف و حاشیه‌های فعالیت‌شان چیزهایی به گوش‌مان می‌رسد. مثلاً بازیگران از این دسته هستند. بدی‌اش این است که هنوز معلوم نیست شهرت این‌ها چه قدر عمر می‌کند و شاید حتی این شهرت جوانم‌رگ شود.

اما مشاهیر مرده معمولاً شهرت کهنسال‌تری دارند، دیگر چندان چیزی از زندگی آن‌ها نمی‌دانیم و بیش‌تر حکایت‌هایی از زندگی آن‌ها ساخته شده که به گوش ما هم رسیده است، اما در عوض دیگر مطمئنیم که شهرت‌شان سن خطر را رد کرده و سال‌های سال ماندگار است. مثلاً سعدی را در نظر بگیرید: هم پدر پدر پدر پدر ما او را می‌شناخته و هم تقریباً مطمئنیم پسر پسر پسر پسر ما هم او را خواهد شناخت.

مجموعه‌ی مشاهیر مرده، همان‌طور که از اسمش معلوم است، مجموعه‌ای است درباره‌ی زندگی دسته‌ی دوم مشاهیر. کتاب تلاش می‌کند درباره‌ی آن‌ها جوری حرف بزند و زندگی آن‌ها را جوری برای‌مان تعریف کند که انگار از دسته‌ی اول هستند. بیان ماجراهای زندگی این مشاهیر، لحظه‌های هیجان‌انگیز و شایعاتی که در زمان حیات دور و برشان وجود داشته است، همراه با تصویرگری کاریکاتوری بانمک و زبان خوب و سراسر، باعث شده است که خواندن آن را به همه‌ی نوجوانانی پیشنهاد کنیم که دوست دارند کسانی را که فقط اسم‌شان را شنیده‌اند، به خوبی بشناسند. خواندن کتاب‌های این مجموعه می‌تواند تجربه‌ای دوست‌داشتنی باشد.

مجموعه‌ی مشاهیر مرده

نویسنده: گروه نویسندگان

تصویرگر: گروه تصویرگران

مترجمان: مهرداد تویسرکانی

علی رمضانی مقدم

ناشر: پیدایش

لئوناردو داوینچی | ویلیام شکسپیر
آلبرت اینشتاین | آیزاک نیوتن

درخت و آرزوی بابا شدن

دختر درخت

نویسنده: ماگالی بونیول

مترجمان: فخرالدین نجاتی و حمیده موسوی

ناشر: نشر نوشته (کتاب‌های خورشید خانم)

۳۶ صفحه

۳۵۰۰ تومان

درخت تنومندی، در دشت بزرگ، خانه‌ی مامان سنجاب و بچه‌اش است. شب‌های تابستان مامان سنجاب برای سنجاب کوچولو لالایی می‌گوید تا بخوابد، اما درخت دلش پراز غصه می‌شود و با خود می‌گوید حیف که من بچه ندارم تا او را نوازش کنم، راستی که من چه قدر تنها هستم. تا این‌که یک روز یکی از میوه‌هایش کنده می‌شود، قل می‌خورد روی چمن و از هم باز می‌شود، و یک دختر کوچولوی سبز رنگ از آن بیرون می‌آید. بابا درخت اسم او را برنبدیل می‌گذارد و از برگ‌های ظریف درخت برای او گهواره می‌سازد. حالا او بچه‌ای دارد و احساس خوشبختی می‌کند. دردسر دختر درخت وقتی شروع می‌شود که بابا درخت به خواب زمستانی می‌رود و دخترک تنها می‌ماند. کودک مخاطب، در همراهی با دختر درخت، اعتماد به نفسش تقویت و به ادامه‌ی راه امیدوار می‌شود.

فهرست
لاک پشت پرنده
راه یافته

تمرین برای ساختن دنیایی بدون خشونت

هر یک از این کتاب‌ها با عنوان هشدار، تأکید و طرح پرسشی مرتبط با موضوع در صفحه‌ی اول آغاز می‌شوند. پاسخ به پرسش‌ها، در عین دادن شناخت به مخاطب از موضوع مطرح شده، او را تشویق می‌کنند که سلامتی خود و دیگران را، در فضایی آشتی‌جویانه و بدون خشونت، حفظ کند: ۳۳ حرف کوچک وجود دارند که با آن‌ها میلیون‌ها کلمه ساخته می‌شوند. می‌توانیم کلمه‌هایی انتخاب کنیم که دیگران را اذیت نکنند تا با آن‌ها روابطی آشتی‌جویانه برقرار کنیم. دو دست داریم که می‌توانیم با آن‌ها معناهای بسیاری را نشان دهیم. می‌توانیم با دست‌ها مهربانی، سلام، نوازش، و خداحافظی را نشان دهیم، نه کتک زدن دیگران را. میکروب‌های بسیاری وجود دارند، اما می‌توانیم آن‌ها را پخش نکنیم تا خودمان و دیگران سالم بمانیم.

ویژگی این کتاب‌ها این است که، از عنوان تا آخر، مخاطب را به رعایت حریم دیگران تشویق می‌کنند. هم‌چنین در این کتاب‌ها موضوع از دو زاویه‌ی دید مطرح می‌شود: کسانی که با پخش میکروب، زدن با دست، و به کار بردن کلمات آزاردهنده حریم دیگران را می‌شکنند و نیز کسانی که به حریم‌شان تجاوز می‌شود. ویژگی دیگر کتاب‌ها راهنمای کاربردی برای بزرگسالان است. بزرگسالان می‌توانند، با استفاده از راهنما، موضوع کتاب را گسترش داده و حفظ سلامت، عدم خشونت، و آشتی را در وجود کودک نهادینه کنند. کتاب دست‌ها برای زدن نیستند در فهرست مجموعه‌ی منتخب پدر و مادرها جای گرفته است.

دست‌ها برای زدن نیستند!

نویسنده: مارتینه آگاسی

کلمه‌ها برای اذیت کردن نیستند!

نویسنده: الیزابت وردیک

میکروب‌ها برای پخش کردن نیستند

نویسنده: الیزابت وردیک

تصویرگر: ماریه کا هین لن

مترجم: افسانه طباطبایی

ناشر: انتشارات چکه با همکاری انتشارات

شهر قلم

هر جلد ۳۶ صفحه

قیمت هر جلد ۳۲۰۰ تومان

وقتی اشیاء سخن می‌گویند

دست‌های مهربان دیوار جلد دوم از مجموعه‌ای چهارده جلدی است که می‌خواهد کودکان را با زندگی چهارده معصوم (علیهم‌السلام) آشنا کند. زندگی‌نامه‌ی امامان معصوم بارها در کتاب‌های دیگر به چاپ رسیده و خوانندگان با حوادث و ویژگی‌های شخصیت‌ها آشنایی دارند. از این رو نویسندگان، برای جلب توجه مخاطبان خود، باید طرحی نو دراندازند و محتوا را در فرمی تازه و جذاب عرضه کنند، وگرنه تضمینی وجود ندارد کتاب‌های‌شان خوانده شوند. چهارده سید گل عنوان مجموعه‌ای است که به زندگی‌نامه‌ی امامان معصوم پرداخته است. تاکنون، از این مجموعه، این کتاب‌ها منتشر شده‌اند: دست‌های مهربان دیوار درباره‌ی زندگی امام علی (ع)، گل برای آخرین پیامبر درباره‌ی زندگی حضرت فاطمه (س)، روزی که آسمان گریه کرد درباره‌ی زندگی امام حسین (ع)، مسافر سامرا درباره‌ی زندگی امام حسن عسکری (ع)، باغ مهربانی درباره‌ی زندگی امام موسی‌کاظم (ع)، بوسه‌های پدربزرگ درباره‌ی زندگی امام محمدباقر (ع)، امام ماه درباره‌ی زندگی امام سجاد (ع)، آفتاب مهربانی درباره‌ی زندگی حضرت محمد (ص)، و یک آسمان فرشته درباره‌ی زندگی امام رضا (ع). شهرام شفیعی، نویسنده‌ی کتاب دست‌های مهربان دیوار، خلاقیت به خرج داده و از منظری متفاوت، تازه، و جذاب زندگی‌نامه‌ی امام علی علیه‌السلام را روایت کرده است. او اشیاء را به سخن درآورده است؛ سفره، خانه، کوچه، چراغ، مشک، غار، تخت، چاه، و... زندگی حضرت علی را روایت می‌کنند. هر کدام از اشیاء یاد شده، به تناسب موقعیت خود، گوشه‌ای از زندگی آن حضرت را باز می‌گویند. برای نمونه، «خانه» از چیزهای زیبا و گرانبه‌ای خانه‌ی حضرت حرف می‌زند که چه قدر با اشیاء گرانبه‌ای خانه‌های دیگران فرق دارند. «چاه» از سخت‌کوشی و تنهایی علی سخن می‌گوید و «موی سفید» از حرمت موی سفید حرف می‌زند و از این‌که بهانه‌ای می‌شود در دست پیران تا در برابر حرف‌های تازه‌ی حضرت رسول (ص) مقاومت کنند و ایمان نیاورند. از آن‌جا که کودکان اشیاء پیرامون خود را جاندار می‌پندارند، سپردن روایت به دست اشیاء شگرد خوبی است برای جذب مخاطب. روایت‌های متنوع، در کنار تصاویر ساده، زیبا، و کودکانه، در مجموع کتاب را خواندنی کرده‌اند.

دست‌های مهربان دیوار*

نویسنده: شهرام شفیعی

تصویرگر: شراره خسروانی

ناشر: انتشارات مدرسه

۳۲ صفحه

۴۰۰۰ تومان

فرار به سوی واقعیت

انتشارات همگام با کودکان و نوجوانان در اولین جشنواره‌ی آسیایی و جشنواره‌ی بین‌المللی تصویرگران کتاب کودک، با رتبه‌ی اول، ناشر برگزیده شد، هم‌چنین چهار دیپلم افتخار و جایزه از همین جشنواره دریافت کرد و نیز دارای چهار کتاب برگزیده‌ی سال از سوی شورای کتاب کودک است.

این کتاب، در آمریکا، در سال ۱۹۷۱، کتاب برگزیده‌ی سال برای کودکان شد. کتاب درباره‌ی جایی است که در آن حیوانات در کنار هم زندگی می‌کنند و قرار است کودک، به عنوان خواننده، با واقعیتی آشنا شود. خورشید راوی این داستان است و با این کلمات اندوهناک آن را آغاز کرده است: «جایی هست که من آن را خوب می‌شناسم و دلم می‌سوزد.» حالا کودک، که می‌تواند هم خود خواننده‌ی این کتاب باشد و هم پدر و مادرش آن را برایش بخوانند، برای یک ماجرای متفاوت آماده می‌شود: داستانی که در آن اردک‌ها، ماهی‌های قزل‌آلا و لاک‌پشت‌ها و... در کنار هم زندگی می‌کنند. داستان، که برای کودک زیر ۷ سال روایت می‌شود، او را با حیواناتی آشنا می‌کند که در یک برکه، زیر یک درخت بید، کنار هم جمع شده‌اند، البته در فضایی متفاوت با روال مرسوم و رایج داستان‌ها که شامل دوستی و رفاقت است. قرار است زندگی‌ای نشان داده شود که چندان هم دوستانه نیست. این همان واقعیتی است که همه سعی می‌کنیم از آن فرار کنیم اما قانون زندگی حیوانات است. ما، به عنوان انسان، سعی می‌کنیم راه بهتری برگزینیم، اما چه قدر موفق می‌شویم؟ این کتاب سعی دارد این موضوع را به ما یادآوری کند. نکته این است که بسیاری اوقات فراموش می‌شود حیوانات روش متفاوتی برای زندگی در کنار هم دارند و انسان‌ها قرار نیست همان گونه زندگی کنند. این کتاب حقیقت تلخ زندگی را با کودک در میان می‌گذارد. تصویرهای کتاب زیر درخت بید سبز را پری بیانی دوباره تصویرگری کرده است. این اثر سال‌ها قبل ترجمه و منتشر شده بود. اینک نشر روزبهان اولین چاپ خود را با همان شیوه‌ی نگارش و ویراستاری **نادر ابراهیمی**، صاحب نشر همگام با کودک و نوجوان، منتشر کرده است.

زیر درخت بید سبز

نویسنده: الیزابت کوتزورث

مترجم: فرزانه ابراهیمی

بازتصویرگر: پری بیانی

ناشر: روزبهان و انتشارات همگام با کودکان

و نوجوانان

۲۴ صفحه

۲۵۰۰ تومان

همیشه امیدوار بودن

دیو کوچولو عروسکش، **داگر**، را خیلی دوست دارد و آن را هیچ وقت از خودش جدا نمی‌کند. **داگر** یک سگ قهوه‌ای است. یک روز **دیو** او را گم می‌کند. همه جا را دنبالش می‌گردد و سرانجام او را توی نمایشگاه تابستانی مدرسه پیدا می‌کند، اما حالا **داگر** مال کسی دیگر است. **دیو** می‌خواهد هرطور شده **داگر**ش را دوباره به دست آورد.

داستان **عروسکم؛ داگر** کتابی است که کودک را با حس عشق و محبت و دلبستگی و نیز با حس زندگی بخش امید آشنا می‌کند. این کتاب، که یکی از ده کتاب مصور برتر در سی سال اخیر جهان است، برای کودکان پیش‌دبستانی و سال‌های اول دبستان مناسب است. **عروسکم؛ داگر** بذر همیشه امیدوار بودن را در دل کودک می‌کارد.

روح سرگردان اسکاتلندی در اتاق خواب کالین

حوادث وحشتناک و دنیای وهم آلود تم اصلی بسیاری از قصه ها، از گذشته تا به حال، بوده اند. شاید به این دلیل که وجود معما به راحتی خواننده را به دنبال خود می کشاند تا به قصه ای تازه گوش دهد.

قصری، با ساکنینی مرموز، که در یک گوشه ی دور افتاده از شهر قرار گرفته و اتفاقاتی عجیب در آن می افتند، یادآور فضاهای رمان های کلاسیک است؛ به خصوص که با ورود یک غریبه همه چیز دستخوش تغییر شود.

اورزولا ایسبل، نویسنده ی قصری در مه نیز، با دانستن علاقه ی مخاطب به قصه های وهم آلود، قصه و شخصیت هایش را به قصری در اسکاتلند می برد و آن جا آن را روایت می کند. **جنی** دختر نوجوانی است که برای تدریس به کالین وارد قصران نوک، در کوهستان های اسکاتلند می شود. کالین در کودکی مادر خود را از دست داده است و اکنون با پدر، همسر پدر، و برادری کوچک در ران نوک زندگی می کند. ماجرا از ترس های شبانه ی کالین شروع می شود. قصه هایی که از حضور یک نفر در اتاقش می یافد باعث می شود در قصر همه او را بچه ای خیال یاف بدانند که به سختی با دیگران ارتباط برقرار می کند، اما جنی می تواند اعتماد او را جلب کند و کم کم پرده از راز بزرگی در قصر بردارد که باعث رفتارهای پرخاشگرانه ی کالین می شود. جنی تنها کسی است که کالین را به دروغ گویی متهم نمی کند. ورود عموی جوان کالین به قصر، هم ماجراهای تازه ای برای جنی رقم می زند و هم در شناخت هویت روحی که شب ها در قصر به اتاق کالین می آید و او را می ترساند، کمکش می کند.

قصری در مه رمانی است که با قواعد رمان های کلاسیک نوشته شده است و در بعضی صفحات خواننده را به یاد آن رمان ها و شخصیت های شان می اندازد. نوجوانانی که به دنبال خواندن یک داستان دلهره آور، پراز معما، و با ته مایه ای عاشقانه اند، از خواندن قصری در مه لذت می برند.

قصری در مه

نویسنده: اورزولا ایسبل

مترجم: گیتا رسولی

ویراستار: حمیدرضا داداشی

ناشر: پیدایش

۲۴۰ صفحه

۶۰۰۰ تومان

ماجرای جوی بیلی و خرس قطبی

قطع شدن زنجیره ی غذایی

نویسنده: کریس دولیسی

مترجم: فرمهر منجری

ناشر: انتشارات قطره

۴۸ صفحه

۱۵۰۰ تومان

قطع شدن زنجیره ی غذایی کتابی است درباره ی اهمیت محیط زیست و در سرزنش آدم بزرگ هایی که غیر از نفع و فایده ی فعلی خودشان به چیز دیگری اهمیت نمی دهند. خیال می کنند دنیا مایملک ایشان است و سهم کودکان و جانوران را برای زندگی فراموش کرده اند. کریس دولیسی تلاش کرده است این موضوع را در قالب داستان برای مخاطب طرح کند و شیوه هایی برای جمع آوری اطلاعات درباره ی پدیده های گوناگون و نیز چگونگی اعتراض به نادرستی رفتار و اشتباه های دیگران به بچه ها آموزش دهد. ماجرای این قصه درباره ی خرس های قطبی است که در اثر آلودگی های نفتی در معرض خطرند. قصه یک قهرمان کودک دارد، به نام **بیلی**، که خواننده با او یاد می گیرد خرس های قطبی چه نوع حیواناتی هستند، چه عواملی زندگی آن ها را به خطر می اندازد. هم چنین، درک می کند قطع شدن زنجیره ی غذایی در طبیعت مقدمه ی چه فاجعه ی عظیم و غریبی است و چه پیامدهای ناگواری به دنبال دارد. علاوه بر این، نویسنده به کودک می آموزد وقتی با مسائل طبیعی روبه رو می شود احساس مسئولیت کند و برای برطرف کردن مشکل قدمی بردارد؛ ولو گامی کوچک که وجه نمادین داشته باشد، شبیه حرکت بیلی و دوستانش. آن ها در این کتاب، با نفت آلود کردن یک فرش سفید و تمیز کردن آن در جلوی مردم، نشان می دهند چه بلایی بر سر خرس های قطبی آمده و خلاصی از این وضعیت چه قدر سخت است و هزینه دارد. کودکان ده تا دوازده سال می توانند با خواندن کتاب قطع شدن زنجیره ی غذایی مهارت هایی را برای مشارکت های اجتماعی یاد بگیرند و متوجه اهمیت محیط زیست و پدیده های طبیعی در زندگی انسان شوند.

پرنده و آواز

مرگ غم‌انگیز است و خیلی دشوار می‌شود درباره‌ی آن با بچه‌ها حرف زد. شاید برای همین کتاب‌های کمی درباره‌ی مرگ برای بچه‌ها نوشته شده است. از آن‌جا که مرگ یک اتفاق طبیعی است و خواه ناخواه بچه‌ها روزی با مرگ پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها روبه‌رو می‌شوند، بعضی از نویسندگان با رعایت روح لطیف کودکان به آن می‌پردازند. نویسنده‌ی کتاب قورباغه و پرنده تلاش کرده، با نشان دادن تلخی مرگ و زیبایی زندگی در کنار هم، کودکان را با مفهوم زندگی آشنا کند. وقتی قورباغه پرنده را بی‌حرکت می‌بیند آن را به بقیه‌ی حیوان‌ها نشان می‌دهد. حیوان‌ها نمی‌دانند چه اتفاقی افتاده و از زبان خرگوش دانا می‌فهمند که مرده و باید او را به خاک بسپارند. خرگوش دانا از آوازهای زیبایی که پرنده در طول عمرش خوانده بود یاد می‌کند. داستان با مرگ یک پرنده آغاز می‌شود و با آواز پرنده‌ای دیگر و بازی و شادی حیوانات تمام می‌شود. دیدن مرگ و زندگی در کنار هم نگاهی است طبیعی و پذیرنده به روی واقعیات زندگی. اگر می‌خواهید فرزندان‌تان را با واقعیت‌ها آشنا و آن‌ها را برای پذیرفتن رخدادهای طبیعی آماده کنید، کتاب قورباغه و پرنده را از دست ندهید.

قورباغه و پرنده

نویسنده: ماکس ولتهاوس

مترجم: پیمان عدالتی

ناشر: امیر کبیر (کتاب‌های شکوفه)

۲۴ صفحه

قیمت تحریر: ۱۸۵۰ تومان

گلاس: ۲۱۰۰ تومان

اگر غبار عینکت را بشویی اگر حرف دلت را بزنی...

نامادری من

نویسنده: کاترین بینتون

ترجمه: پروین علی پور

ناشر: نشر چشمه (کتاب ونوشه)

صفحه ۱۴۴

تومان ۳۴۰۰

کلیشه‌ی «نامادری بدجنس» آن قدر قوی و ریشه‌دار است که معمولاً نامادری از سوی بچه‌ها پس زده می‌شود و ناگزیر برای پذیرفته شدن و اثبات خود باید تلاش کند و نشان دهد، برخلاف تصور رایج، بدجنس نیست. شکستن کلیشه‌ی نامادری موضوع داستان‌های بسیاری است. آن‌چه کتاب نامادری من را خواندنی می‌کند، نه پس زدن نامادری توسط شخصیت اصلی داستان و نه تلاش‌های جازی و مهربان و با سلیقه برای اثبات خود، بلکه رفتار بی‌غل‌وغش بی و پیامدهای آن است. بی، رک و راست احساساتش را بیان می‌کند. او درباره‌ی سن و سال جازی، قیافه‌اش، و حضورش در خانه‌شان حرف می‌زند و می‌گذارد اطرافیانش حال و هوای او را ببینند. در داستان ویژگی رک بودن و بیان احساسات، بدون پرده‌پوشی، در مقایسه با سکوت و تحمل نامایمات، برجسته می‌شود؛ ویژگی‌ای که راه را برای دیدن و به دنبال آن، حل مشکل باز می‌کند. مطالعه‌ی نامادری من برای مخاطب نوجوان می‌تواند تجربه‌ی خوب و آموزنده‌ای باشد. خواننده می‌بیند وقتی بی ناخشنودی‌هایش را با صراحت بیان می‌کند، اطرافیانش او را بهتر درک می‌کنند، با او همدردی کنند، و سرانجام از دل گفت‌وگوهاست که کلیشه‌ها کنار زده می‌شوند و حقایق سر برمی‌آورند.

خوبی دیگر داستان نامادری من نشان دادن تفاوت پیش‌داوری و واقع‌بینی است. بی، قبل از شناخت جازی، به خاطر داشتن عینک بدبینی، از هیچ چیز نامادری‌اش خوشش نمی‌آمد. حتی از کارهای خوبش، مثل کیک پختن و غذا درست کردن هم لذت نمی‌برد. وجودش را هم نمی‌توانست در خانه تحمل کند، اما وقتی غبار بدبینی را پاک کرد و او را بیش‌تر و بیش‌تر شناخت، حتی بیش از پدرش به او علاقه‌مند شد. خواننده‌ی کتاب درمی‌یابد اگر حرف دلش را بزند و غبار عینکش را بشوید احساس بهتری پیدا می‌کند.